

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA

Școala doctorală Comunicare, relații publice și publicitate

**Teză de doctorat
- Rezumat -**

Doctorand:

Eduard-Claudiu GROSS

Conducător științific:

Prof. dr. habil. Delia Cristina Bălaș (Balaban)

Cluj-Napoca

2024

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA

Școala doctorală Comunicare, relații publice și publicitate

**Măsuri de combatere a dezinformării în era
digitală. Rolul media literacy, al dezmințirii
și al conștientizării Deepfakes**

Doctorand:

Eduard-Claudiu GROSS

Conducător științific:

Prof. dr. habil. Delia Cristina Balaban

Cluj-Napoca

2024

Cuprins

Introducere

Capitolul 1. Lumea post-adevăr, strategiile de combatere a dezinformării și aspectele vizuale ale dezinformării.

- 1.1. Post-adevărul: un fenomen vechi cu rezonanță contemporană
- 1.2. Cele rele și cele urâte: Înțelegerea distincției dintre dezinformare și informare eronată
- 1.3. Taxonomia înșelăciunii: Înțelegerea dezinformării
- 1.4. Dezinformarea în era inteligenței artificiale
- 1.5. Narațiunile conspiraționiste ca subgen al dezinformării
- 1.6. Efectele dezinformării
- 1.7. Soluții pentru o lume post-adevăr
 - 1.7.1. Abordarea proactivă (Prebunking)
 - 1.7.2. Abordarea reactivă (debunking și fact-checking)
 - 1.7.3. Abordări algoritmice pentru combaterea dezinformării
 - 1.7.4. Practicile contemporane de jurnalism digital și jurnalismul lent ca soluție la excesul informațional
- 1.8. Concluzii

Capitolul 2. Mecanisme de apărare împotriva dezinformării: Rolul prebunking-ului în predarea competențelor media.

- 2.1. Pregățiți să creadem: Cum ne fac scurtăturile mentale vulnerabili la dezinformare
- 2.2. Poate gândirea critică să rezolve totul? Avantajele gândirii critice și limitările sale
- 2.3. Cu un pas înaintea conspirațiilor: Cum poate Prebunking să oprească răspândirea gândirii conspiraționiste?
- 2.4. Tehnici de prebunking și intervenții educaționale: Importanța lor în lupta împotriva dezinformării
- 2.5. Concluzii, limitări și cercetări viitoare

Capitolul 3. Practici de verificare a știrilor înainte de publicare în redacțiile locale. O abordare teoretică

- 3.1. Inițiative și platforme de fact-checking în România
- 3.2. Limitările modelului de fact-checking
- 3.3. Diferențe între fact-checking și debunking

3.4. Care sunt provocările într-o redacție mică?

3.5. Mediul de lucru în România

3.6. Concluzii

Capitolul 4. Jurnalismul bazat pe inteligența artificială: O soluție pentru orice sau o cutie a Pandorei împotriva dezinformării

4.1. Colaborarea dintre oameni și mașinării în industriile creative

4.2. Înțelegerea creativității umane: Perspective și dimensiuni

4.3. Inteligența artificială: Salvator sau creator de probleme?

4.4. Infiltrarea inteligenței artificiale în producția de știri: Provocări și oportunități

4.5. Combinarea inteligenței artificiale și a judecății umane: Reflecții asupra gestionării eficiente a dezinformării

4.6. Inteligența artificială ca facilitator al dezinformării

4.7. Concluzii, limitări și direcții viitoare

Capitolul 5. Realitatea fabricată: Înțelegerea peisajului dezinformării generate artificial în era Deepfakes

Capitolul 6. Metodologie

6.1. Studiul 1: Perspectiva experților: Interviu

6.1.1. Design-ul cercetării

6.1.2. Recrutarea participanților

6.1.3. Procedura

6.1.4. Analiza datelor

6.2. Studiul 2: Înțelegerea audiențelor interesate de fact-checking și debunking: Sondajul Misreport

6.2.1. Participanți și procedură

6.2.2. Măsurători

6.3. Studiul 3: Percepția publică a Deepfakes satirice ale politicienilor

6.3.1. Participanți

6.3.2. Procedura

6.3.3. Stimuli

6.3.4. Codebook și codare

Capitolul 7. Constatări

7.1. Studiul 1: Interviu în profunzime cu experți media din România

7.1.1. Fact-checking-ul, o soluție pe termen scurt?

7.1.2. Peisajul dezinformării în România

7.1.3. Alfabetizarea și educația media

7.1.4. Răspunsul și politicile guvernamentale

7.1.5. Etica și integritatea mass-media

9.1.6. Discuții

7.1.7. Concluzii

7.2. Studiul 2: Înțelegerea audiențelor interesate de fact-checking și debunking: Buletinul Misreport

7.2.1. Statistici descriptive

7.2.2. Testarea ipotezelor

7.2.3. Discuții și concluzii ale studiului

7.2.4. Limitări și cercetări viitoare

7.3. Studiul 3: Percepția publică a Deepfakes-urilor satirice ale politicianilor

7.3.1. Rezultate

7.3.2. Tipuri ideale

7.3.3. Discuții

7.3.4. Concluzie

Concluzie

Implicații teoretice și practice

Implicații pentru practicieni

Limitări și recomandări pentru continuarea cercetării

Referințe bibliografice

Anexă

Introducere

Un raport al Forumului Economic Global (Forumul Economic Mondial, 2024) afirmă că dezinformarea și informațiile eronate sunt evaluate ca principalele preocupări ale experților pentru următorii doi ani sau ca riscuri pe termen scurt. Deși această preocupare se diminuează atunci când vine vorba de riscurile prevăzute pentru următorii zece ani, viitorul va depinde în mare măsură de acțiunile luate în prezent. Principalul motiv al acestor preocupări este potențialul dezinformării și de a perturba procesele electorale și de a afecta stabilitatea politică în mai multe domenii în următorii doi ani. În prezent, există elemente presante, și anume creșterea nivelului de neîncredere în informații, mass-media și guverne, care poate duce la o polarizare a opiniei publice, iar acest scepticism din partea oamenilor poate crea tensiuni sociale. În același timp, raportul subliniază, de asemenea, necesitatea unui răspuns mai eficient al mass-mediei și al guvernului. În următorii doi ani, se așteaptă ca o gamă largă de actori să profite de răspândirea conținutului sintetic, exacerbând tensiunile sociale, violența ideologică și represiunea politică. Aceste consecințe vor fi resimțite pe termen lung, mult dincolo de perioada imediată de doi ani (Forumul Economic Mondial, 2024). În plus, 85% din populație și-a exprimat îngrijorarea cu privire la impactul dezinformării (Ipsos & UNESCO, 2023). Astăzi, în era digitală, informațiile sunt diseminate mai rapid și mai larg decât oricând.

Pentru cartografierea completă a fenomenului de dezinformare, a fost dezvoltată o literatură solidă care prezintă trei abordări distincte, începând cu o abordare proactivă, întruchipată în studiul fenomenului de prebunking, care implică inocularea oamenilor cu doze mici de dezinformare inofensivă (Basol et al., 2021; Bertolotti & Catellani, 2023; Boman, 2021; Hameleers, 2024; Lewandowsky & van der Linden, 2021; Prike & Ecker, 2023; Roozenbeek et al., 2020; Shin, 2024; Shin & Akhtar, 2024; Tay et al., 2022; Traberg et al., 2023; van der Linden, 2023, 2024; van der Linden et al., 2021; Vivion et al., 2022); apoi debunking, care presupune intervenția reactivă după ce oamenii au fost expuși la relatări false (Ahlborn et al., 2024; Bhargava et al., 2023; Chao et al., 2024; Frau-Meigs & Corbu, 2024; Herrero-Diz et al., 2024; Humprecht, 2020; Kvetanová et al., 2020; Lewandowsky et al., 2020; Saldaña & Vu, 2021; Zecchinon & Standaert, 2024); și o abordare algoritmică care încearcă să automatizeze procesul de contracarare

a dezinformării (Atanasova, 2020; Ernst, 2024; Hsu et al., 2023; Quelle & Bovet, 2024; Stewart, 2021). Deși teza de față abordează și componenta de debunking, ea este mai preocupată de înțelegerea audiențelor și a percepțiilor asupra dezinformării în România.

Publicațiile recente relevă o distincție esențială între dezinformare și noninformare, fenomene complexe care atrag tot mai mult atenția comunității academice și a publicului larg. Broda și Strömbäck (2024) identifică multiple lacune în cercetarea acestor fenomene, inclusiv necesitatea de a testa metode computaționale pentru a le detecta și de a înțelege mai bine modul în care acestea se răspândesc prin diverse rețele de comunicare. Gelfert (2018) și Lazer et al. (2018) definesc dezinformarea și știrile false și evidențiază consecințele lor dăunătoare și modalitățile prin care acestea se răspândesc. Wardle și Derekshan (2017) propun, de asemenea, un cadru conceptual pentru studierea dezordinii informaționale, distins în categoriile de dezinformare, informare eronată și malinformare. În plus, Nielsen și Graves (2017) subliniază faptul că problema știrilor false nu se limitează la știrile false, ci cuprinde și practicile jurnalistice de calitate inferioară și partizanatul. Deși claritatea în abordarea dezinformării este dificil de obținut, un grup de cercetători coordonat de Van der Linden (American Psychological Association, 2023) propune utilizarea termenului "dezinformare" într-un sens mai larg pentru a cuprinde manipularea informațiilor, pentru a evidenția complexitatea și dificultatea de a demonstra intenția agentului de a dezinforma. Acest lucru evidențiază preocuparea pentru acuratețea și obiectivitatea informațiilor prezentate în raport. De asemenea, subliniază modul în care veridicitatea informațiilor poate fi verificată, inclusiv prin verificarea faptelor, compararea cu consensul experților sau științific și identificarea caracteristicilor specifice ale conținutului înșelător sau ambiguu. Această atitudine fermă este esențială în lumea de astăzi, în care accesul la informații corecte și fiabile este esențial pentru luarea de decizii în cunoștință de cauză și pentru combaterea dezinformării.

Ne desfășurăm activitatea într-o epocă în care înșelăciunea și manipularea opiniei publice sunt în creștere, ceea ce diminuează veridicitatea informațiilor și încrederea în instituțiile democratice. Rețelele sociale sunt platforme importante pentru diseminarea unui astfel de conținut, facilitând accesul rapid la informații și manipulând opiniile utilizatorilor (Dale, 2017; Koro-Ljungberg et al., 2018). Prin utilizarea algoritmilor și a inteligenței artificiale, unele țări încearcă să limiteze răspândirea informațiilor manipulative, însă aceste eforturi nu pot contracara pe deplin răspândirea fenomenului post-adevăr (Varol et al., 2017). O altă problemă majoră este fenomenul conform căruia „știrile mă găsesc pe mine” în social media, ceea ce reduce înțelegerea problemelor

politice și crește apatia politică (de Zúñiga et al., 2018). Aceste fenomene contribuie la formarea unui mediu post-adevăr, afectând încrederea în sursele tradiționale de știri și integritatea proceselor democratice (Goyanes et al., 2021). În contextul actual, este esențial să conștientizăm riscurile asociate cu răspândirea dezinformării pe social media și să adoptăm metode eficiente pentru a preveni această problemă. Este necesară o abordare integrată, care să includă educația media, reglementarea legislativă și dezvoltarea de tehnologii pentru detectarea și limitarea informațiilor manipulative (Akram et al., 2022; Rubin, 2019).

Recunoscând gravitatea acestei probleme, platformele social media sunt considerate responsabile pentru contracararea dezinformării, fiind necesare reforme politice cuprinzătoare și măsuri de autoreglementare pentru a atenua proliferarea acesteia (Shu et al., 2020). Campaniile de dezinformare care exploatează controversile bazate pe identitate dau dovadă de rezistență în fața eforturilor de verificare a faptelor și circulă prin intermediul unor narațiuni contradictorii care amplifică nemulțumirile grupurilor (Iosifidis & Nicoli, 2020). Ramificațiile diseminării dezinformării se extind la erodarea încrederii cetățenilor în instituțiile democratice, în mod frecvent împletite cu agendele mișcărilor radicale de dreapta și cu eforturile străine care vizează destabilizarea democrațiilor (Tucker et al., 2018). Discursul științific pe această temă este martorul unei tendințe înfloritoare, cu un accent tot mai mare pe deslușirea dinamicii complexe a impactului dezinformării asupra rețelelor sociale, interacțiunea sa complexă cu opiniile politice și rolul său în modelarea narațiunilor psihosociale (Buchanan, 2020).

În acest context, România reprezintă un studiu de caz emoționant. Ca națiune în tranziție de la o istorie tumultuoasă de regim autoritar la o democrație în devenire, România se confruntă cu dinamica complexă a dezinformării în peisajul său mediatic și în discursul social. Înțelegerea relevanței investigării dezinformării în România necesită o evaluare a contextului istoric și a provocărilor contemporane. După căderea comunismului în 1989, România a pornit pe calea democratizării, marcată de progrese semnificative în direcția liberalizării politice și economice. În acest context, proliferarea dezinformării reprezintă o amenințare multifacetată la adresa țesutului democratic al României.

Conspirațiile sunt adesea vehicule pentru dezinformare, subminând încrederea publică și exacerbând diviziunile sociale. În contextul românesc, dezinformarea legată de conspirațiile COVID-19 a influențat negativ acceptarea vaccinului (Buturoiu, Udrea, Dumitrache, & Corbu, 2021), a redus impactul restricțiilor (Corbu et al., 2021) și a indus un efect de reducere la tăcere în

rândul populației (Corbu, Buturoiu, Frunzaru, & Guiu, 2023). Cercetările indică o corelație pozitivă între percepția crescută a știrilor false despre COVID-19 și credința în teoriile conspirației. În plus, incertitudinea cu privire la viitorul națiunii contribuie la o mai mare aderență la narațiunile conspiraționiste și la acceptarea informațiilor false privind pandemia (Bârgăoanu et al., 2021). În plus, un alt studiu realizat de Corbu, Bârgăoanu, Udrea și Gavrilesco (2023) arată că, deși narațiunile conspiraționiste nu diminuează în mod inerent încrederea în mass-media tradiționale sau în rețelele sociale, demascarea acestor teorii poate duce la reducerea încrederii în aceste mass-media, în special în articolele online și în rândul celor care susțin teoriile. Rezistența la informațiile care pun la îndoială convingerile preexistente este mai semnificativă online decât pe rețelele sociale. Un studiu identifică expunerea frecventă la știri false și nivelul de educație ca predictorii cheie ai credinței în teoriile conspirației legate de vaccinare, alături de utilitatea percepută a rețelelor sociale și gradul de religiozitate (Buturoiu, Udrea, Oprea și Corbu, 2021).

Există multiple moduri în care această problemă a dezinformării este abordată în România. Există cercetători importanți care s-au implicat profesional în contracararea acestui fenomen care a escaladat (Bârgăoanu, 2018; Bârgăoanu et al, 2021; Buturoiu, Udrea, Dumitrache, & Corbu, 2021; Buturoiu, Udrea, Oprea, & Corbu, 2021; Corbu, Bârgăoanu, Buturoiu, & Ștefăniță, 2020; Corbu, Oprea, Negrea-Busioc, & Radu, 2020; Corbu et al., 2024; Oprea, 2022). În plus față de această direcție, există multiple inițiative de fact-checking și debunking și, complementar, un număr tot mai mare de ONG-uri care și-au asumat un rol semnificativ: educația media. Există o anumită fragmentare a acestor abordări, nu regăsim inițiative care să reunească toate inițiativele pentru un efort comun. Lipsa unei strategii naționale integrate de combatere a dezinformării în România a condus la o fragmentare a eforturilor și la o coordonare lipsită de eficacitate între diferitele entități implicate. Această lipsă de coerență și de colaborare ar putea fi un punct de plecare pentru cercetări care să exploreze modul în care aceste entități ar putea colabora mai eficient și modul în care ar putea fi pusă în aplicare o strategie națională de combatere a dezinformării.

Lacuna de cercetare identificată în această teză constă în analizarea dinamicii dezinformării în contextul românesc, considerând-o nu doar o problemă localizată, ci și reprezentativă pentru tendințe globale mai ample. Prin scufundarea în complexitatea dezinformării în cadrul acestui model, prezenta cercetare își propune să aprofundeze discursul politic, să responsabilizeze părțile interesate din societatea civilă și să contribuie la înțelegerea academică a manipulării informației

în era digitală. Lipsa cercetărilor privind compoziția demografică, atitudinile și susceptibilitățile publicului românesc vizat de tacticile de dezinformare este deosebit de relevantă. Înțelegerea subtilităților percepțiilor și răspunsurilor publicului este esențială pentru dezvoltarea unor intervenții eficiente.

Teza de față subliniază importanța evaluării eficacității soluțiilor existente utilizate pentru a reduce impactul dezinformării în România, inclusiv evaluarea activităților de verificare a faptelor, a campaniilor de educație mediatică, a măsurilor de reglementare și a progreselor tehnice. Acest studiu își propune să ofere recomandări practice pentru viitoarele intervenții în domeniul dezinformării prin evaluarea succesului tehnicilor actuale și identificarea domeniilor care necesită îmbunătățiri.

Obiectivele cercetării:

O1. Să identifice strategiile predominante de dezinformare, inclusiv eficiența verificării faptelor și a eforturilor de îmbunătățire a educației mediatice.

O2. Să examineze atitudinile și competențele auto-percepute ale publicului implicat în verificarea și dezmințirea faptelor, punând în lumină corelația dintre alfabetizarea mediatică percepută și propagarea dezinformării.

O3. Să aprofundeze perspectivele tinerilor adulți cu privire la fenomenul deepfakes-urilor politice și la implicațiile acestora.

Întrebări de cercetare:

RQ1: În ce măsură modelele actuale de verificare a faptelor combat eficient dezinformarea și ce strategii inovatoare pot aborda provocările emergente din acest domeniu?

RQ2: În contextul scepticismului răspândit în rândul utilizatorilor de internet, ce criterii pot fi utilizate pentru a distinge sursele credibile de informații?

Întrebarea 3: Ce rol joacă educația privind competențele media digitale în combaterea dezinformării și care sunt entitățile responsabile pentru furnizarea eficientă a acestei educații?

RQ4: Cum percep persoanele implicate în verificarea și dezmințirea faptelor capabilitatea lor de a discerne și combate eficient dezinformarea?

RQ5: Care sunt principalii factori determinanți ai susceptibilității indivizilor de a propaga dezinformarea?

RQ6: Cum percepe și reacționează publicul la apariția deepfakes-urilor politice și ce implicații are acest lucru pentru încrederea socială și discursul politic?

În plus, au fost elaborate o serie de *ipoteze* pentru a înțelege mai bine publicul interesat de jurnalismul de tip newsletter care publică știri dezmințite.

H1. Există o asociere pozitivă între preocupările legate de știrile false și frecvența de citire a buletinului informativ de dezmințire și schimbarea perspectivei asupra subiectelor.

H2. Există o asociere pozitivă între frecvența de citire a buletinului informativ de dezmințire și schimbarea perspectivei asupra subiectelor.

H3. Schimbul de știri care s-au dovedit a fi false după consultarea buletinului informativ este asociat cu a) deschiderea critică și b) scepticismul reflexiv.

H4. Capabilitatea auto-percepută de a detecta știrile false este influențată de a) preocupările legate de știrile false, b) frecvența citirii buletinului informativ de dezmințire, c) credința în știință, d) deschiderea critică și e) scepticismul reflexiv.

Prezenta teză este structurată în opt capitole, dintre care cinci se bazează pe teorii fundamentale în domeniul dezinformării, un capitol se concentrează pe abordarea metodologică, un altul prezintă rezultatele cercetării, iar ultimul capitol se concentrează pe concluzii, implicații practice și teoretice, limitări și recomandări pentru cercetările viitoare. Primul capitol explorează problema dezinformării în mediul online, analizând conceptul de știri false, teoriile conspirației și contribuția inteligenței artificiale la propagarea și contracararea dezinformării. Sunt prezentate definiția dată de Lazer et al. (2018) pentru a descrie mecanismul știrilor false și conceptul propus de Wardle și Derakshan (2017) de dezinformare, informare eronată și malinformare. Taxonomia dezinformării dezvoltată de Tandoc et al. (2017) oferă o deconstrucție detaliată a acestui fenomen, iar cercetările recente arată cum inteligența artificială poate fi utilizată atât pentru detectarea, cât și pentru propagarea dezinformării (Buțincu & Alexandrescu, 2023; Diez-Gracia et al, 2023;

Mega, 2023; Menz et al., 2023; Monteith et al., 2024; Montoro-Montarroso et al., 2023; Pastor-Galindo et al., 2023; Repede & Brad, 2023; Santos, 2023; Spitale et al., 2023). Se explorează, de asemenea, legătura dintre dezinformare și teoriile conspirației, cu trimiteri la lucrările lui Karl Popper (2013), și impactul acestora asupra încrederii publicului în instituții și exacerbarea diviziunilor sociale. Studiile arată că dezinformarea legată de pandemia COVID-19 a jucat un rol semnificativ în îndoielile legate de vaccinuri și în diminuarea impactului restricțiilor, subliniind importanța contracarării acestui fenomen pentru sănătatea publică și stabilitatea societății (Bârgăoanu et al., 2021; Buturoiu, Udrea, Dumitrache, & Corbu, 2021; Buturoiu, Udrea, Oprea, & Corbu, 2021; Corbu et al., 2021; Corbu, Bârgăoanu, Udrea, & Gavrilesu, 2023; Corbu, Buturoiu, Frunzaru, & Guiu, 2023). În mod similar, primul capitol evidențiază rezistența culturală și socială la vaccinarea împotriva HPV în România (Jiboc et al., 2023), precum și efectele psihologice ale expunerii la dezinformare (Kollár, 2022; Song et al., 2021; Springer & Özdemir, 2022).

Al doilea capitol examinează metoda prebunking ca o strategie proactivă de combatere a dezinformării. Studiul lui Boman (2021) compară eficacitatea strategiilor de prebunking cu debunking-ul și tăcerea strategică, constatând că prebunking-ul, în special în combinație cu sprijinul autonomiei și detaliile explicite, este mai eficient în minimizarea prejudiciului reputațional și a amplificării sociale în comparație cu celelalte strategii. De asemenea, prebunking-ul scade credibilitatea organizației care atacă și crește credibilitatea organizației atacate. În plus, apariția tehnologiei a transformat modul în care interacționăm cu știrile, făcându-ne susceptibili la expunerea la dezinformare. Un studiu realizat de Musi et al. (2023) prezintă o listă cuprinzătoare de instrumente necesare pentru a învăța gândirea critică și a aplica strategii de prebunking. Studiul prezintă, de asemenea, două chatbots AI concepute pentru a învăța cetățenii cum să evite, să creeze sau să recunoască dezinformarea. *Fakey*, unul dintre aceste jocuri, este conceput pentru a îmbunătăți alfabetizarea mediatică și a combate dezinformarea. Micallef et al. (2021) arată că jocul menționat a condus la îmbunătățiri semnificative în recunoașterea surselor de știri credibile și necredibile. *NewsWise*, un alt program de alfabetizare mediatică, a generat un impact pozitiv în înțelegerea știrilor și creșterea atenției pentru verificarea faptelor; *GoViral!* și *Get Bad News* sunt alte exemple de jocuri care utilizează tehnici de inoculare pentru a ajuta utilizatorii să recunoască și să reziste dezinformării. Acest capitol dezvăluie literatura relevantă care arată că educația mediatică și utilizarea gamificării pot fi instrumente eficiente în lupta împotriva dezinformării, instruind persoanele să identifice și să respingă informațiile false.

Al treilea capitol investighează platformele de debunking și fact-checking în România. Conform clasificării lui Graves și Cherubini (2016), abordările de fact-checking se încadrează în două modele: modelul redacției și modelul neguvernamental. În România, modelul neguvernamental este cel mai proeminent, vizând consolidarea instituțiilor democratice și bucurându-se de mai multă libertate editorială. În România există trei inițiative de fact-checking: *veridica.ro*, *factual.ro* și *afp.verificat.ro*, menite să verifice veridicitatea afirmațiilor și să corecteze dezinformările. *Veridica* este o platformă specializată în monitorizarea și combaterea campaniilor de dezinformare în Europa Centrală și de Est. Proiectul este condus de Alianța Internațională a Jurnaliștilor Români și susținut de organizații neguvernamentale, reprezentanți diplomatici și sponsori din zona corporațiilor. *Factual* este prima platformă de fact-checking din România, care monitorizează declarațiile publice ale politicienilor și își propune să prezinte informații corecte într-un mediu media zgomotos. Proiectul este implementat de *Asociația Funky Citizens*, iar finanțarea provine din donații ale echipei de voluntari, donații de la cititori și proiecte finanțate prin granturi. *AFP Verificat* a pornit inițial în Franța și s-a extins apoi în peste 80 de țări, inclusiv în România. Echipa este transparentă și poate fi verificată pe site-ul serviciului de fact-checking *AFP Verificat*. Serviciul este legat și de verificarea știrilor pe Facebook, România devenind a opta țară din UE care adoptă acest serviciu. Aceste inițiative sunt esențiale în lupta împotriva dezinformării, dar modelul fact-checking are limite. Procesul trebuie să fie rapid, iar presiunea timpului poate afecta eficiența verificării. Capitolul subliniază, de asemenea, distincția dintre verificarea faptelor și verificarea știrilor în redacție, deoarece dezinformarea poate avea efecte dăunătoare chiar și după ce a ajuns în domeniul public.

Capitolul patru explorează interacțiunea complexă dintre inteligența artificială (IA) și jurnalism, subliniind potențialul de colaborare, provocările și implicațiile etice. Secțiunea evidențiază rolul IA în transformarea redacțiilor prin instrumente care simplifică sarcinile complexe și oferă noi perspective și cercetează în mod critic preocupările legate de părtinire, pierderea profunzimii jurnalistice și considerentele etice. Studiul reliefează contribuția multifacetată a inteligenței artificiale la dinamica dezinformării, de la analiza sentimentelor la provocările deepfake. În această parte a lucrării se subliniază necesitatea continuării cercetărilor, a colaborării multidisciplinare și a unei abordări responsabile a integrării IA în jurnalism, menționând importanța menținerii standardelor etice, a transparenței și a valorilor acurateței, autenticității și iluminării publicului.

Colaborarea dintre oameni și mașini în industriile creative este o temă crucială abordată în viziunea optimistă a lui Marconi (2020), care vede în inteligența artificială un partener pentru jurnaliști, în loc de un adversar. Cu toate acestea, realitatea actuală din jurnalism evidențiază preocupări legate de încetiniri, deficite de personal și culturi ale muncii exigente. Marconi (2020) prezintă IA ca un instrument care poate ghida jurnaliștii către noi perspective, dar insistă asupra necesității utilizării etice, editoriale și economice a acestor instrumente. Cu toate acestea, criticii subliniază limitările tehnologiei IA în înțelegerea subtilităților emoționale sau contextuale, sugerând că încrederea excesivă în informațiile generate de IA poate duce la erori și părtinire. În plus, se pune întrebarea dacă conținutul generat de inteligența artificială poate avea aceeași profunzime și atingere umană ca jurnalismul tradițional, iar accentul pus pe reducerea costurilor și pe abundența conținutului poate ridica semne de întrebare cu privire la veridicitatea și acuratețea știrilor.

Ultimul capitol teoretic al acestei lucrări investighează impactul vizualurilor în era inteligenței artificiale, concentrându-se pe fenomenul *deepfake* și pe provocările pe care le ridică pentru alfabetizarea vizuală. Fenomenul *deepfake*, un termen introdus în 2017 de un utilizator Reddit cu același nume, a captat atenția publicului odată cu proliferarea conținutului pornografic modificat cu ajutorul tehnologiei de schimbare a feței (Somers, 2020). Deși termenul este relativ recent, principiile din spatele *deepfake* pot fi găsite în tehnologii mai vechi, cum ar fi Adobe Photoshop, care a revoluționat editarea imaginilor în anii 1980. Acest context tehnologic evoluat a condus la o democratizare a manipulării vizuale, aplicații precum Snapchat și Facetune permițând editarea ușoară a imaginilor direct de pe smartphone-uri (Swerzenski, 2021).

Problema majoră ridicată de evoluția tehnologică în domeniul manipulării vizuale este legată de alfabetizarea vizuală. Într-o lume în care manipularea vizuală este omniprezentă, abordările tradiționale ale alfabetizării textuale vizuale devin caduce. Mai degrabă decât să eticheteze pur și simplu imaginile ca fiind "reale sau false", educația privind alfabetizarea vizuală necesită o înțelegere a proceselor din spatele imaginilor și dezvoltarea unei abordări critice și analitice (Messaris, 1994). În plus, *deepfakes*, care utilizează inteligența artificială și învățarea automată, prezintă pericole sociale majore, inclusiv diseminarea de informații false și erodarea încrederii în mass-media (Kietzmann, Lee, McCarthy, & Kietzmann, 2020). Acestea pot avea un impact semnificativ asupra unor domenii precum publicitatea, politica și identitatea personală.

Capitolul metodologic și capitolul privind constatările sunt axate pe cele trei studii și detaliază modul în care studiile vor fi utilizate pentru a răspunde la cele șase întrebări de cercetare. Primul studiu analizează percepțiile **experților** media cu **privire la eficacitatea modelelor actuale de verificare a faptelor și a strategiilor de combatere a dezinformării**. În plus, acesta examinează definiția surselor credibile pe fondul scepticismului larg răspândit în rândul utilizatorilor de internet, în special în contextul românesc. Studiul **investighează, de asemenea, perspectivele experților cu privire la rolurile și responsabilitățile în educația digitală și media literacy**. Cercetarea utilizată în primul studiu abordează primele trei întrebări de cercetare. Al doilea studiu analizează modelele de angajament ale abonaților la *Misreport* Newsletter, răspunzând la întrebările de cercetare patru și cinci. Acesta evaluează percepția abonaților cu privire la educația mediatică și corelația cu difuzarea știrilor false, precum și factorii care influențează educația mediatică. În plus, studiul explorează relația dintre credința în știință, credința în conspirații și educația mediatică. Al treilea studiu se aventurează pe tărâmul deepfakes, abordând întrebarea finală de cercetare prin sondarea gândurilor participanților cu privire la amploarea problemei, echilibrul dintre fascinație și îngrijorare, viziunile asupra viitorului în lumina deepfakes-urilor politice și identificarea tipurilor ideale predominante în date.

Rezumatul metodologiei

Pentru a explora fenomenul dezinformării și al tehnologiilor emergente, a fost adoptată o abordare de cercetare multifacțată. Teza de doctorat cuprinde trei studii interconectate care utilizează metode cantitative și calitative pentru a obține o înțelegere cuprinzătoare a peisajului dezinformării în România.

Teza urmărește să identifice strategiile predominante de dezinformare și să evalueze eficacitatea verificării faptelor și a eforturilor de alfabetizare mediatică. Acesta evaluează, de asemenea, atitudinile și competențele percepute de publicul implicat în verificarea faptelor, corelând alfabetizarea mediatică cu răspândirea dezinformării. În plus, se investighează percepțiile adulților tineri cu privire la falsurile politice și implicațiile lor sociale. Întrebările-cheie ale cercetării includ evaluarea eficacității modelelor actuale de verificare a faptelor, identificarea criteriilor de diferențiere a surselor credibile, înțelegerea rolului educației media digitale în combaterea dezinformării, evaluarea percepțiilor verificatorilor de fapte cu privire la abilitățile lor,

determinarea principalilor factori care influențează susceptibilitatea la dezinformare și explorarea reacțiilor publicului la deepfakes politice.

O combinație de interviuri cu experți și sondaje a fost utilizată pentru a răspunde la aceste întrebări. Interviurile cu experți au fost realizate pentru a obține informații despre strategiile de dezinformare și eficacitatea modelelor de verificare a faptelor. Aceste interviuri semi-structurate au permis experților să ofere perspective detaliate, îmbunătățind înțelegerea fenomenului dezinformării. Au fost utilizate sondaje pentru a examina atitudinile și competențele auto-percepute ale publicului implicat în dezmințirea informațiilor false și pentru a investiga perspectivele tinerilor adulți asupra falsurilor politice. Aceste sondaje au inclus atât întrebări închise, cât și întrebări deschise, colectând date cantitative și perspective calitative.

Procesele de colectare și analiză a datelor au fost riguroase și sistematice. Interviurile cu experții au fost realizate prin Zoom și transcrise utilizând metode automate și manuale pentru a asigura acuratețea. Au fost organizate ședințe de informare înaintea interviurilor pentru a informa participanții cu privire la obiectivele studiului și pentru a obține consimțământul în cunoștință de cauză, asigurându-se confidențialitatea. Interviurile, ghidate de un format semi-structurat, au facilitat discuții aprofundate privind diverse aspecte ale dezinformării.

Datele sondajului au fost colectate de la abonații unui buletin informativ de dezmințire, cu răspunsuri colectate prin Qualtrics. Sondajul a urmărit să înțeleagă atitudinile participanților față de știință, conspirații și gândire critică, precum și angajamentul lor față de știrile false. Angajamentul participanților față de buletinul Misreport și față de știrile generale, precum și susceptibilitatea lor față de convingerile conspiraționiste și încrederea în știință au fost evaluate utilizând scale de măsurare stabilite. Datele calitative din interviurile cu experții au fost analizate utilizând analiza tematică, urmând cadrul în șase etape al lui Braun și Clarke (2006). Aceasta a implicat familiarizarea cu datele prin revizuirea repetată a transcrierilor, generarea codurilor inițiale prin abordări deductive și inductive, identificarea și rafinarea temelor prin comparație constantă și sintetizarea constatărilor într-o narațiune coerentă. Analiza a evidențiat teme-cheie legate de originile și răspândirea dezinformării, impactul dezinformării asupra societății, starea actuală a educației mediatică, răspunsurile și politicile guvernamentale, precum și etica și integritatea mediatică.

Acest cadru metodologic cuprinzător a permis o explorare aprofundată a dezinformării, oferind informații valoroase pentru intervențiile politice, inovațiile tehnologice și eforturile de sensibilizare a publicului. Prin combinația de interviuri cu experți și sondaje, studiul oferă o înțelegere nuanțată a complexității fenomenului dezinformării în România

Concluzii

Studiul a abordat trei întrebări critice de cercetare, oferind o perspectivă nuanțată asupra eficienței modelelor de verificare a faptelor, a criteriilor de distincție a surselor credibile și a rolului educației media digitale în combaterea dezinformării.

Întrebarea de cercetare 1: În ce măsură modelele actuale de verificare a faptelor combat eficient dezinformarea și ce strategii inovatoare pot aborda provocările emergente din acest domeniu?

Concluziile relevă perspective variate în rândul experților cu privire la eficacitatea modelelor actuale de verificare a faptelor în combaterea dezinformării. Mulți experți și-au exprimat scepticismul cu privire la impactul imediat al eforturilor de verificare a faptelor, menționând nivelurile scăzute de implicare și ratele minime de clicuri pe verificările faptelor. Acest scepticism evidențiază provocările pe termen scurt în ceea ce privește motivarea publicului să verifice cu atenție informațiile și în modificarea rapidă a perspectivelor înrădăcinate. Cu toate acestea, unii experți au fost optimiști cu privire la potențialul pe termen mediu și lung al verificării faptelor, subliniind rolul sensibilizării publicului și al educației în promovarea consumului critic de informații. Eforturile susținute de sensibilizare a publicului cu privire la pericolele dezinformării și de promovare a resurselor de verificare a faptelor, împreună cu cultivarea abilităților de gândire critică de la o vârstă fragedă, au fost considerate esențiale pentru eficacitatea pe termen lung. Au fost remarcate provocările legate de punerea în aplicare a unor mecanisme eficiente de verificare a faptelor, inclusiv preocupările legate de depășirea atribuțiilor guvernamentale și nevoia de garanții pentru a păstra integritatea informațiilor. Conceptul de "prebunking" a apărut ca o strategie proactivă de combatere a dezinformării înainte ca aceasta să se răspândească. Integrarea cu practicile jurnalistice a fost subliniată, sugerându-se diseminarea corectă a informațiilor și integrarea în colaborare a verificării faptelor în cadrul fluxurilor de lucru jurnalistice. Aceste

perspective indică faptul că, deși efectele imediate ale verificării faptelor sunt incerte, succesul său pe termen lung se bazează pe intervenții cu multiple fațete, inclusiv educația și integrarea perfectă în cadrul jurnalismului.

Întrebarea de cercetare 2: În contextul scepticismului răspândit în rândul utilizatorilor de internet, ce criterii pot fi utilizate pentru a distinge sursele credibile de informații?

Studiul a explorat opiniile experților cu privire la diferențierea surselor credibile în contextul scepticismului răspândit în rândul utilizatorilor de internet, în special în România. Transparența și responsabilitatea în cadrul redacțiilor au fost evidențiate ca indicatori critici ai credibilității. Experții au subliniat importanța discernerii structurilor de proprietate, a surselor de finanțare și a practicilor editoriale pentru a spori veridicitatea. Vizibilitatea echipelor editoriale a fost, de asemenea, considerată un semn distinctiv al integrității jurnalistice, ajutând consumatorii să evalueze fiabilitatea surselor de știri pe baza profesionalismului și expertizei demonstrate. Competențele mediatică au apărut ca un instrument esențial în abilitarea consumatorilor de a evalua în mod eficient credibilitatea surselor. Tehnici precum lectura laterală și analiza metadatelor au fost identificate ca fiind esențiale în discernerea veridicității informațiilor. Proliferarea platformelor alternative de știri și omniprezența prejudecăților politice în peisajul mediatic au fost recunoscute drept provocări, necesitând vigilență în discernerea surselor credibile. Experții au subliniat importanța integrării abordărilor bazate pe dovezi și a literaturii academice în practicile de consum media, în special în domeniul precum comunicarea medicală. Recunoscând natura subiectivă a încrederii, experții au solicitat o evaluare riguroasă bazată pe principii jurnalistice și standarde etice. Prin prioritizarea transparenței, a reprezentării echilibrate a punctelor de vedere și a respectării standardelor profesionale, mass-media pot promova încrederea și credibilitatea în rândul diverselor audiențe.

Întrebarea de cercetare 3: Ce rol joacă educația mediatică digitală în combaterea dezinformării și ce entități sunt responsabile pentru furnizarea eficientă a acestei educații?

Experții au oferit o perspectivă critică asupra rolului educației media digitale și a identificării părților interesate responsabile. A fost subliniată importanța educației mediatică pentru diferite grupe de vârstă și au fost exprimate îngrijorări cu privire la domeniul de aplicare și la profunzimea limitate ale educației mediatică în școli. Au fost identificate provocări precum formarea inadecvată

a cadrelor didactice și rezistența la integrarea tehnologiei în educație, evidențiind o lacună semnificativă în abordarea nevoilor diverselor categorii demografice.

Opiniile au variat în ceea ce privește părțile interesate responsabile pentru educația mediatică, de la ministerele guvernamentale la ONG-uri și persoane cu experiență în domeniul mass-media și al dezinformării. Unii au pledat pentru ca Ministerul Educației să integreze educația mediatică în programele școlare oficiale, în timp ce alții au subliniat rolul ONG-urilor și al experților internaționali. A apărut un consens cu privire la necesitatea unor eforturi coordonate între diferitele părți interesate pentru a aborda în mod eficient lacunele sistemice. A fost remarcat decalajul dintre inițiativele existente privind educația mediatică și integrarea cuprinzătoare în sistemele de învățământ formal, fiind solicitată o abordare centralizată a educației mediatică.

Printre strategiile educaționale sugerate se numără integrarea competenței mediatică în diverse materii și promovarea abilităților de gândire critică prin abordări interdisciplinare. Cu toate acestea, persistă preocupările cu privire la natura învechită a sistemului educațional și la necesitatea unor reforme cuprinzătoare pentru a promova gândirea critică de la o vârstă fragedă. Progresele tehnologice rapide complică și mai mult eforturile de aliniere a conținutului educațional la tehnologiile actuale. Printre provocările identificate se numără rezistența la schimbare, formarea inadecvată a profesorilor și complexitatea abordării dezinformării și informării eronate. Un efort susținut, dincolo de intervențiile pe termen scurt, este necesar pentru a alinia conținutul educațional la progresele tehnologice și pentru a educa în mod eficient elevii cu privire la educația media.

RQ4: Cum percep persoanele implicate în verificarea și dezmințirea faptelor capacitatea lor de a discerne și combate eficient dezinformarea

Studiul a scos la iveală mai multe informații semnificative privind comportamentul și atitudinile abonaților la buletinul Misreport și interacțiunea acestora cu dezinformarea și știrile false. Social media s-a dovedit a fi o platformă esențială pentru diseminarea buletinului Misreport, contribuind în mod semnificativ la sensibilizarea abonaților. Mulți abonați și-au exprimat îngrijorarea cu privire la informațiile false și dorința de a primi știri de încredere, indicând un număr mare de cititori angajați. Acest lucru este în concordanță cu cercetările anterioare care subliniază rolul esențial al buletinelor informative în stabilirea unei legături cu publicul și ca sursă suplimentară de venituri.

RQ5: Care sunt principalii factori determinanți ai susceptibilității indivizilor de a propaga dezinformarea?

O constatare notabilă a fost corelația negativă dintre capabilitatea autopercepută a abonaților de a detecta știrile false și preocupările lor cu privire la știrile false. Acest lucru sugerează o înțelegere complexă a dezinformării în rândul publicului buletinului informativ. În timp ce abonații și-au evaluat în general cu exactitate capabilitatea de a distinge știrile false, studiile indică faptul că alfabetizarea în domeniul social media poate reduce răspândirea știrilor false. Constatările au arătat că gândirea critică, manifestată ca deschidere critică și scepticism reflexiv, este asociată cu practica autoreflexivă de reevaluare a știrilor false partajate anterior. Analiza datelor a arătat că credința în știință, deschiderea critică și scepticismul reflexiv au influențat pozitiv capabilitatea auto-percepută de a detecta știrile false. În schimb, preocupările legate de știrile false și frecvența citirii buletinului informativ de dezmințire nu au prezis în mod semnificativ această capacitate. Aceste constatări evidențiază importanța abilităților de gândire critică în îmbunătățirea capacității de a identifica știrile false.

RQ6: Cum percepe și reacționează publicul la apariția deepfakes-urilor politice și ce implicații are acest lucru pentru încrederea socială și discursul politic?

De asemenea, au fost analizate percepțiile publicului cu privire la deepfakes satirice ale politicienilor. Participanții au recunoscut frecvent natura falsă a videoclipurilor satirice deepfake, citând adesea defecte tehnice și conținut neplauzibil. Emoțiile au variat de la îngrijorare cu privire la implicațiile sociale ale deepfakes la amuzament, reflectând răspunsuri diverse. Participanții și-au exprimat în general încrederea în capabilitatea lor de a discerne deepfakes, dar au recunoscut impactul societal mai larg, subliniind nevoia de vigilență și conștientizare. Studiul a identificat trei tipuri de idealuri în ceea ce privește percepția deepfakes: realiști sceptici, optimiști avizați din punct de vedere tehnologic și fericiți. Realiștii sceptici au abordat deepfakes cu prudență, subliniind necesitatea unor intervenții de alfabetizare mediatică. Optimiștii pasionați de tehnologie au privit cu ochi buni conținutul generat de inteligența artificială, dar au rămas vigilenți cu privire la posibilele abuzuri. Participanții fericiți au fost indiferenți față de tehnologia deepfake, percepând-o ca fiind doar o altă formă de conținut.

Concluzie

Această teză oferă o examinare cuprinzătoare a dezinformării în România, concentrându-se pe eficiența verificării faptelor și pe peisajul complex al diseminării dezinformării. Analiza arată că, în timp ce verificarea faptelor este considerată limitată pe termen scurt din cauza reticenței utilizatorilor de a se implica în profunzime și de a verifica sursele, aceasta promite o eficacitate pe termen lung prin sensibilizarea și educarea publicului. Acest lucru se aliniază cu literatura care sugerează că educația mediatică și dezvoltarea gândirii critice sunt cruciale pentru reducerea susceptibilității la dezinformare (Lewandowsky et al., 2012; Vraga & Tully, 2019). Participanții au subliniat necesitatea unor politici mai stricte din partea platformelor social media și a transparenței pentru a menține integritatea informațiilor (Tucker et al., 2018). Implicațiile profunde ale dezinformării pentru coeziunea socială, încrederea în instituțiile democratice și sănătatea publică sunt reluate în cercetările existente (Van der Linden et al., 2017), participanții observând modul în care narațiunile antieuropene și populiste exacerbează polarizarea socială (Benkler et al., 2018).

Teza a explorat, de asemenea, interacțiunile multifacetate dintre preocupările legate de știrile false, eforturile de debunking și capacitatea percepută de a detecta dezinformarea. Spre deosebire de alte studii care sugerează o legătură directă între expunerea la informații exacte și detectarea știrilor false (Jones-Jang et al., 2021; Shahzad & Khan, 2022), această cercetare indică faptul că factorii psihologici și cognitivi joacă un rol mai semnificativ. În special, o prejudecată de încredere excesivă a fost observată în rândul celor cu încredere ridicată în știință, subestimând complexitatea dezinformării (Lyons et al., 2021; Serra-Garcia & Gneezy, 2021). Constatările pledează pentru intervenții educaționale care încurajează scepticismul reflexiv și deschiderea critică pentru a îmbunătăți detectarea dezinformării (Amaral et al., 2020; Da San Martino et al., 2020).

În ceea ce privește deepfakes, teza relevă răspunsuri publice diverse, cu preocupări semnificative cu privire la potențialul acestora de a submina încrederea socială și discursul politic (Chesney & Citron, 2019; Floridi, 2020). Participanții au manifestat atitudini diferite față de deepfakes, subliniind necesitatea unor măsuri adaptate de educație mediatică și de reglementare (Diakopoulos & Johnson, 2020). Teza recomandă o abordare holistică, combinând progresele

tehnologice în instrumentele de detectare cu inițiative educaționale pentru a cultiva un scepticism sănătos și o gândire critică în rândul utilizatorilor media.

Limitări

Printre limitele tezei se numără dimensiunea relativ redusă a eșantionului, ceea ce restrânge reprezentativitatea constatărilor, și un design transversal care nu surprinde schimbările în timp. Dependența de datele autodeclarate introduce subiectivitate și potențiale prejudecăți. În plus, diferitele definiții și percepții ale deepfakes în diferite contexte pot influența rezultatele. Lipsa unei explorări aprofundate a diferențelor demografice sau culturale în percepția riscului limitează și mai mult aplicabilitatea constatărilor.

Recomandări

Pentru a aborda aceste limitări, cercetările viitoare ar trebui să adopte modele longitudinale și să utilizeze eșantioane mai mari și mai diverse. Combinarea datelor auto-raportate cu metode calitative poate oferi o perspectivă mai profundă și poate valida constatările. Cercetarea ar trebui, de asemenea, să exploreze definițiile și percepțiile deepfake în diferite contexte culturale și sociale pentru a identifica nevoile și vulnerabilitățile specifice. Investigarea variațiilor demografice sau culturale în percepția riscurilor poate ajuta la adaptarea strategiilor la populații specifice. Colaborarea interdisciplinară este esențială pentru a înțelege pe deplin impactul dezinformării și pentru a dezvolta soluții eficiente.

Recomandări suplimentare

Cercetările viitoare ar trebui să exploreze impactul longitudinal al expunerii la deepfake-uri și eficacitatea strategiilor de intervenție. Compararea percepțiilor și răspunsurilor la deepfakes în diferite contexte culturale și politice poate dezvălui variații semnificative. Este esențial să se dezvolte și să se evalueze intervențiile educaționale pentru a încuraja gândirea critică și alfabetizarea mediatică. Factorii de decizie politică ar trebui să ia în considerare măsuri legislative care să penalizeze crearea și distribuirea de conținut manipulat digital și să mandateze platformele social media să identifice și să raporteze conținutul fals. Campaniile de sensibilizare a publicului sunt esențiale pentru informarea cetățenilor cu privire la riscurile dezinformării și la modul de identificare a conținutului fals. Specialiștii în tehnologie ar trebui să continue să îmbunătățească

tehnologiile de detectare a *deepfake*-urilor, iar colaborările interdisciplinare ar trebui încurajate pentru a aborda complexitatea dezinformării digitale.

References

- Ahlborn, J., Verständig, D., & Karsch, P. (2024). Debunking Disinformation: Über kreative Praktiken im Umgang mit Datenvisualisierungen und die Bedeutung für die Dekonstruktion von Desinformationsstrategien. *MedienPädagogik: Zeitschrift für Theorie und Praxis der Medienbildung*, 59, 1-22. DOI: [10.21240/mpaed/59/2024.04.08.X](https://doi.org/10.21240/mpaed/59/2024.04.08.X)
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211. DOI: [10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Akram, M., Nasar, A., & Arshad-Ayaz, A. (2022). A bibliometric analysis of disinformation through social media. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, 12(4), e202242. DOI: [10.30935/ojcm/12545](https://doi.org/10.30935/ojcm/12545)
- Alexander, J., & Smith, J. (2011). Disinformation: A Taxonomy. *IEEE Security & Privacy*, 9, 58-63. DOI: [10.1109/MSP.2010.141](https://doi.org/10.1109/MSP.2010.141)
- Allahverdyan, A., & Galstyan, A. (2014). Opinion Dynamics with Confirmation Bias. *PLoS ONE*, 9. DOI: [10.1371/journal.pone.0099557](https://doi.org/10.1371/journal.pone.0099557)
- Allcott, H., & Gentzkow, M. (2017). Social Media and Fake News in the 2016 Election. *Journal of Economic Perspectives*, 31(2), 211-236.
- Alonso, M. A., Vilares, D., Gómez-Rodríguez, C., & Vilares, J. (2021). Sentiment analysis for fake news detection. *Electronics*, 10(11), 1348. DOI: [10.3390/electronics10111348](https://doi.org/10.3390/electronics10111348)
- Altay, S., Berriche, M., & Acerbi, A. (2023). Misinformation on misinformation: Conceptual and methodological challenges. *Social Media + Society*, 9(1), 205630512211504. DOI: [10.1177/20563051221150412](https://doi.org/10.1177/20563051221150412)
- Altay, S., de Araujo, E., & Mercier, H. (2021). “If this account is true, it is most enormously wonderful”: Interestingness-if-true and the sharing of true and false news. *Digital Journalism*, 10(3), 373–394. DOI: [10.1080/21670811.2021.1941163](https://doi.org/10.1080/21670811.2021.1941163)
- Amaral, I., Simões, R. B., & Santos, S. (2020). Transmedia Storytelling and Media Literacy: Learning Through Hybrid Experiences. In *ICERI2020 Proceedings* (pp. 7126-7129). IATED.

- American Psychological Association. (2023). *Using psychological science to understand and fight health misinformation: An APA consensus statement*. Author. <https://www.apa.org/pubs/reports/misinformation-consensus-statement.pdf>
- Andersen, J., & S e, S. O. (2019). Communicative actions we live by: The problem with fact-checking, tagging or flagging fake news – the case of Facebook. *European Journal of Communication*, 35(2), 126–139. DOI: 10.1177/0267323119894489
- Anderson, M. (2013, November 11). At newspapers, photographers feel the brunt of job cuts. *Pew Research Center*. <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2013/11/11/at-newspapers-photographers-feel-the-brunt-of-job-cuts/>
- Asp, E. W., & Tranel, D. (2012). False tagging theory: Toward a unitary account of pre-frontal cortex function. In D. T. Stuss & R. T. Knight (Eds.), *Principles of frontal lobe function* (pp. 383-416). Oxford University Press.
- Atanasova, P. (2024). Generating fact checking explanations. In P. Atanasova (Ed.), *Accountable and Explainable Methods for Complex Reasoning over Text* (pp. 83-103). Cham: Springer Nature Switzerland. DOI: 10.1007/978-3-031-51518-7_4
- Baltezarevi , R., Baltezarevi , I., & Ravi , N. (2023). Confirmation bias in digital communication: The tendency of consumers to favor information that confirms their pre-existing beliefs. *Megatrend revija*. DOI: [10.5937/megrev2302026b](https://doi.org/10.5937/megrev2302026b)
- B rg oanu, A. (2018). *#Fakenews: noua curs  a  narm rii*. Evrika Publishing.
- B rg oanu, A., Corbu, N., Buturoiu, R., & Durach, F. (2021). Managing the COVID-19 pandemic: Predictors of trust in institutions in Romania. *Kybernetes*, 51(7), 2398–2415. DOI: [10.1108/k-12-2020-0913](https://doi.org/10.1108/k-12-2020-0913)
- Barthes, R. (1981). *Camera Lucida: Reflections on Photography* (1st American Ed.). Hill and Wang.
- Basol, M., Roozenbeek, J., Berriche, M., Uenal, F., McClanahan, W. P., & Linden, S. V. D. (2021). Towards psychological herd immunity: Cross-cultural evidence for two prebunking interventions against COVID-19 misinformation. *Big Data & Society*, 8(1), 20539517211013868. DOI: 10.1177/20539517211013868

- Bastick, Z. (2021). Would you notice if fake news changed your behavior? An experiment on the unconscious effects of disinformation. *Comput. Hum. Behav.*, *116*, 106633. DOI: [10.1016/j.chb.2020.106633](https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106633)
- Baudrillard, J. (1994). *Simulacra and Simulation*. University of Michigan Press.
- Beauvais, C. (2022). Fake news: Why do we believe it? *Joint Bone Spine*, *89*(4), 105371. DOI: [10.1016/j.jbspin.2022.105371](https://doi.org/10.1016/j.jbspin.2022.105371)
- Begg, I. M., Anas, A., & Farinacci, S. (1992). Dissociation of processes in belief: Source recollection, statement familiarity, and the illusion of truth. *Journal of Experimental Psychology: General*, *121*(4), 446–458. DOI: [10.1037/0096-3445.121.4.446](https://doi.org/10.1037/0096-3445.121.4.446)
- Benkler, Y., Faris, R., & Roberts, H. (2018). *Network propaganda manipulation, disinformation, and radicalization in American politics*. Oxford University Press.
- Bennett, W. L., & Livingston, S. (2018). The Disinformation Order: Disruptive Communication and the decline of democratic institutions. *European Journal of Communication*, *33*(2), 122–139. DOI: [10.1177/0267323118760317](https://doi.org/10.1177/0267323118760317)
- Berger, J. (1972). *Ways of Seeing: Based on the BBC television series*. British Broadcasting Corporation.
- Bertolotti, M., & Catellani, P. (2023). Counterfactual thinking as a prebunking strategy to contrast misinformation on COVID-19. *Journal of Experimental Social Psychology*, *104*, 104404. DOI: [10.1016/j.jesp.2022.104404](https://doi.org/10.1016/j.jesp.2022.104404)
- Bessi, A., Zollo, F., Vicario, M., Puliga, M., Scala, A., Caldarelli, G., Uzzi, B., & Quattrociocchi, W. (2016). Users Polarization on Facebook and Youtube. *PLoS ONE*, *11*. DOI: [10.1371/journal.pone.0159641](https://doi.org/10.1371/journal.pone.0159641)
- Bhargava, P., MacDonald, K., Newton, C., Lin, H., & Pennycook, G. (2023). How effective are TikTok misinformation debunking videos?. *Harvard Kennedy School Misinformation Review*. DOI: [10.37016/mr-2020-114](https://doi.org/10.37016/mr-2020-114)

- Bleakley, P. (2021). Panic, pizza and mainstreaming the alt-right: A social media analysis of Pizzagate and the rise of the QAnon conspiracy. *Current Sociology*, 71, 509 - 525. DOI: 10.1177/001139212111034896
- Boden, M. A. (2005). *The creative mind: Myths and mechanisms*. Routledge.
- Boman, C. D. (2021). Examining characteristics of prebunking strategies to overcome PR disinformation attacks. *Public Relations Review*, 47(5), 102105. DOI: 10.1016/j.pubrev.2021.102105
- Boorstin, D. J. (1992). *The image: A guide to pseudo-events in America*. Atheneum.
- Brashier, N. M., Pennycook, G., Berinsky, A. J., & Rand, D. G. (2021). Timing matters when correcting fake news. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 118(5). DOI: 10.1073/pnas.2020043118
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. DOI: 10.1191/1478088706qp063oa
- Bray, S. D., Johnson, S. D., & Kleinberg, B. (2023). Testing human ability to detect ‘deepfake’ images of human faces. *Journal of Cybersecurity*, 9(1). DOI: 10.1093/cybsec/tyad011
- Broda, E., & Strömbäck, J. (2024). Misinformation, disinformation, and fake news: lessons from an interdisciplinary, systematic literature review. *Annals of the International Communication Association*, 1-28. DOI: 10.1080/23808985.2024.2323736
- Broussard, M. (2019). *Artificial Unintelligence: How Computers Misunderstand the World*. The MIT Press.
- Brown, S. (2023, May 23). *Why neural net pioneer Geoffrey Hinton is sounding the alarm on ai*. MIT Sloan. <https://mitsloan.mit.edu/ideas-made-to-matter/why-neural-net-pioneer-geoffrey-hinton-sounding-alarm-ai>
- Bruder, M., Haffke, P., Neave, N., Nouripanah, N., & Imhoff, R. (2013). *Conspiracy Mentality Questionnaire* [Database record]. APA PsycTests. DOI: 10.1037/t31566-000

- Buchanan, T. (2020). Why do people spread false information online? the effects of message and viewer characteristics on self-reported likelihood of sharing social media disinformation. *PLOS ONE*, *15*(10). DOI: 10.1371/journal.pone.0239666
- Busioc, C., Dumitru, V., Ruseti, S., Terian-Dan, S., Dascalu, M., & Rebedea, T. (2021). What are the latest fake news in Romanian politics? an automated analysis based on Bert Language models. *Ludic, Co-Design and Tools Supporting Smart Learning Ecosystems and Smart Education*, 201–212. DOI: 10.1007/978-981-16-3930-2_16
- Buțincu, C. N., & Alexandrescu, A. (2023). Blockchain-based platform to fight disinformation using crowd wisdom and artificial intelligence. *Applied Sciences*, *13*(10), 6088. DOI: 10.3390/app13106088
- Buturoiu, R., Udrea, G., Dumitrache, A. C., & Corbu, N. (2021). Media exposure to conspiracy vs. anti-conspiracy information. effects on the willingness to accept a COVID-19 vaccine. *Central European Journal of Communication*, *14*(2(29)), 237–258. DOI: [10.51480/1899-5101.14.2\(29\).3](https://doi.org/10.51480/1899-5101.14.2(29).3)
- Buturoiu, R., Udrea, G., Oprea, D.-A., & Corbu, N. (2021). Who believes in conspiracy theories about the COVID-19 pandemic in Romania? an analysis of conspiracy theories believers' profiles. *Societies*, *11*(4), 138. DOI: [10.3390/soc11040138](https://doi.org/10.3390/soc11040138)
- Byrne, C. (2003, December 10). No PCC probe into “Swan eating” story. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/media/2003/dec/10/sun.pressandpublishing>
- Călin, I. (2022). Fact-checking public claims in Romania. A case study on Factual.ro. *Journal of Media Research*, *15*(1(42)), 29–39. DOI: 10.24193/jmr.42.2
- Cambridge Dictionary. (n.d.). Critical thinking. In *Dictionary.Cambridge.org*. Retrieved April 21, 2023, from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/critical-thinking>
- Cappellini, C., & Picton, I. (2019). *NewsWise Evaluation Report, 2018-19. A National Literacy Trust Evaluation Report*. National Literacy Trust.
- Caramancion, K. M. (2023). News Verifiers Showdown: A Comparative Performance Evaluation of ChatGPT 3.5, ChatGPT 4.0, Bing AI, and Bard in News Fact-Checking. *arXiv preprint arXiv:2306.17176*.

- Carrieri, V., Madio, L., & Principe, F. (2019). Vaccine hesitancy and (fake) news: Quasi-experimental evidence from Italy. *Health economics*, 28(11), 1377-1382. DOI: [10.1002/hec.3937](https://doi.org/10.1002/hec.3937)
- Chan, M.-pui S., Jones, C. R., Hall Jamieson, K., & Albarracín, D. (2017). Debunking: A meta-analysis of the psychological efficacy of messages countering misinformation. *Psychological Science*, 28(11), 1531–1546. DOI: [10.1177/0956797617714579](https://doi.org/10.1177/0956797617714579)
- Chao, F., Zhou, Q., Zhao, J., Xu, Y., & Yu, G. (2024). Trustworthiness matters: Effect of source credibility on sharing debunking information across different rumour types. *Information Processing & Management*, 61(4), 103747. DOI: [10.1016/j.ipm.2024.103747](https://doi.org/10.1016/j.ipm.2024.103747)
- Chelcea, S. (2022). *Metodologia cercetarii sociologice. Metode cantitative si calitative*. Pro Universitaria.
- Chesney, R., & Citron, D. (2019). Deepfakes and the new disinformation war: The coming age of post-truth geopolitics. *Foreign Aff.*, 98, 147.
- Cheyfitz, E. (2014). Disinformation: The Limits of Capitalism’s Imagination and the End of Ideology. *boundary 2*, 41(3), 55-91. DOI: [10.1215/01903659-2812073](https://doi.org/10.1215/01903659-2812073)
- Chinn, C. A., Barzilai, S., & Duncan, R. G. (2020). Disagreeing about how to know: The instructional value of explorations into knowing. *Educational Psychologist*, 55(3), 167-180. DOI: [10.1080/00461520.2020.1786387](https://doi.org/10.1080/00461520.2020.1786387)
- Clark, V. L. P., & Ivankova, N. V. (2015). *Mixed methods research: A guide to the field* (Vol. 3). SAGE.
- Clarke, V., & Braun, V. (2017). Thematic analysis. *The Journal of Positive Psychology*, 12, 297-298. DOI: [10.1080/17439760.2016.1262613](https://doi.org/10.1080/17439760.2016.1262613)
- Clemente-Suárez, V., Navarro-Jiménez, E., Simón-Sanjurjo, J., Beltrán-Velasco, A., Laborde-Cárdenas, C., Benitez-Agudelo, J., Bustamante-Sánchez, Á., & Tornero-Aguilera, J. (2022). Mis–Dis Information in COVID-19 Health Crisis: A Narrative Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19. DOI: [10.3390/ijerph19095321](https://doi.org/10.3390/ijerph19095321)

- Clerwall, C. (2014). Enter the robot journalist. *Journalism Practice*, 8(5), 519–531. DOI: [10.1080/17512786.2014.883116](https://doi.org/10.1080/17512786.2014.883116)
- Cohen, H. (2022). On purpose: An enquiry into the possible roles of the computer in art. *The Language of Creative AI*, 3–27. DOI: [10.1007/978-3-031-10960-7_1](https://doi.org/10.1007/978-3-031-10960-7_1)
- Collier, P. (2013). The Americanization of the British Press, 1830s–1914: Speed in the Age of Transatlantic Journalism. *Media History*, 19, 371-375. DOI: [10.1080/13688804.2013.819209](https://doi.org/10.1080/13688804.2013.819209)
- Corbu, N., Bârgăoanu, A., Buturoiu, R. & Ștefăniță, O. (2020). Does fake news lead to more engaging effects on social media? Evidence from Romania. *Communications*, 45(s1), 694-717. DOI: [10.1515/commun-2019-0152](https://doi.org/10.1515/commun-2019-0152)
- Corbu, N., Bârgăoanu, A., Udrea, G., & Gavrilesco, M. (2023). Do conspiracy theories circulating in the media or their debunking affect people’s trust in the media?. *Social Science Information*, 62(3), 345–366. DOI: [10.1177/05390184231205174](https://doi.org/10.1177/05390184231205174)
- Corbu, N., Buturoiu, R., Frunzaru, V., & Guiu, G. (2023). Vaccine-related conspiracy and counter-conspiracy narratives. silencing effects. *Communications*, 0(0). DOI: [10.1515/commun-2022-0022](https://doi.org/10.1515/commun-2022-0022)
- Corbu, N., Negrea-Busuioc, E., Udrea, G., & Radu, L. (2021). Romanians’ willingness to comply with restrictive measures during the COVID-19 pandemic: Evidence from an online survey. *Journal of Applied Communication Research*, 49(4), 369–386. DOI: [10.1080/00909882.2021.1912378](https://doi.org/10.1080/00909882.2021.1912378)
- Corbu, N., Oprea, D.-A., Negrea-Busuioc, E., & Radu, L. (2020). ‘They can’t fool me, but they can fool the others!’ Third person effect and fake news detection. *European Journal of Communication*, 35(2), 165-180. DOI: [10.1177/0267323120903686](https://doi.org/10.1177/0267323120903686)
- Corbu, N., Udrea, G., Buturoiu, R., & Negrea-Busuioc, E. (2024). Navigating the information environment about the Ukraine war. *Convergence*, 0(0). DOI: [10.1177/13548565241247412](https://doi.org/10.1177/13548565241247412)

- Corcoran, C., DiResta, R., Morar, D., Dhamani, N., Sullivan, D., Gleason, J., Azunre, P., Kramer, S., & Ruppel, B. (2019). Disinformation: Detect to Disrupt. In *Proceedings of the Conference for Truth and Trust Online 2019*. DOI: 10.36370/tto.2019.28
- Cosentino, G. (2020). *Social media and the post-truth world order*. Palgrave Pivot.
- Cropley, D. H., Medeiros, K. E., & Damadzic, A. (2022). The intersection of human and artificial creativity. *Creative Provocations: Speculations on the Future of Creativity, Technology & Learning*, 19–34. DOI: 10.1007/978-3-031-14549-0_2
- Da San Martino, G., Shaar, S., Zhang, Y., Sh, Y., Barrón-Cedeno, A., & Nakov, P. (2020). Prta: A system to support the analysis of propaganda techniques in the news. In *Proceedings of the 58th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics: System Demonstrations* (pp. 287-293). ASSOC COMPUTATIONAL LINGUISTICS-ACL.
- Da, J., Forbes, M., Zellers, R., Zheng, A., Hwang, J. D., Bosselut, A., & Choi, Y. (2021, August). Edited media understanding frames: Reasoning about the intent and implications of visual misinformation. In *Proceedings of the 59th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics and the 11th International Joint Conference on Natural Language Processing (Volume 1: Long Papers)* (pp. 2026-2039). DOI: [10.18653/v1/2021.acl-long.158](https://doi.org/10.18653/v1/2021.acl-long.158).
- Dale, R. (2017). NLP in a post-truth world. *Natural Language Engineering*, 23(2), 319-324. DOI: 10.1017/S1351324917000018
- Dame Adjin-Tettey, T. (2022). Combating fake news, disinformation, and misinformation: Experimental evidence for media literacy education. *Cogent arts & humanities*, 9(1), 2037229. DOI: 10.1080/23311983.2022.2037229
- Dan, V., & Arendt, F. (2021). Visual cues to the hidden agenda: Investigating the effects of ideology-related visual subtle backdrop cues in political communication. *The International Journal of Press/Politics*, 26(1), 22-45. DOI: 10.1177/1940161220936593
- Dan, V., Paris, B., Donovan, J., Hameleers, M., Roozenbeek, J., van der Linden, S., & von Sikorski, C. (2021). Visual mis- and disinformation, social media, and democracy.

- Journalism & Mass Communication Quarterly*, 98(3), 641–664. DOI: 10.1177/10776990211035395
- Dasilva, J., Ayerdi, K., & Galdospin, T. (2021). Deepfakes on Twitter: Which Actors Control Their Spread?. *Media and Communication*, 9, 301-312. DOI: 10.17645/MAC.V9I1.3433
- Davison, W. P. (1983). The Third-Person Effect in Communication. *Public Opinion Quarterly*, 47(1), 1-15. DOI: 10.1086/268763
- De Blasio, E., & Selva, D. (2021). Who is responsible for disinformation? European approaches to social platforms' accountability in the post-truth era. *American Behavioral Scientist*, 65(6), 825-846. DOI: 10.1177/0002764221989784
- De Zúñiga, H. G., Weeks, B., & Ardèvol-Abreu, A. (2017). Effects of the news-finds-me perception in communication: Social media use implications for news seeking and learning about politics. *Journal of computer-mediated communication*, 22(3), 105-123. DOI: [10.1111/JCC4.12185](https://doi.org/10.1111/JCC4.12185)
- De Zúñiga, H. G., & Cheng, Z. (2021). Origin and evolution of the News Finds Me perception: Review of theory and effects. *El Profesional de la información*. DOI: 10.3145/epi.2021.may.21
- De Zúñiga, H. G., Huber, B., & Strauss, N. (2018). Social media and democracy. *Profesional de la información/Information Professional*, 27(6), 1172-1180. DOI: 10.3145/EPI.2018.NOV.01
- de-Lima-Santos, M.-F., & Ceron, W. (2021). Artificial Intelligence in news media: Current perceptions and future outlook. *Journalism and Media*, 3(1), 13–26. DOI: 10.3390/journalmedia3010002
- Debord, G. (1995). *The Society of the Spectacle*. Zone Books.
- Desai, A., Ruidera, D., Steinbrink, J., Granwehr, B., & Lee, D. (2022). Misinformation and Disinformation: The Potential Disadvantages of Social Media in Infectious Disease and How to Combat Them. *Clinical Infectious Diseases: An Official Publication of the Infectious Diseases Society of America*, 74, e34-e39. DOI: [10.1093/cid/ciac109](https://doi.org/10.1093/cid/ciac109)

- Despre - factual • adevărul din politică*. Factual. (2021, April 28). Retrieved July 4, 2022, from <https://www.factual.ro/despre/>
- Despre Noi*. Veridica. (n.d.). Retrieved July 2, 2022, from <https://www.veridica.ro/p/despre-noi>
- Despre Noi*. Verificat. (2022, May 17). Retrieved July 6, 2022, from <https://verificat.afp.com/despre-noi>
- Deterding, N. M., & Waters, M. C. (2018). Flexible coding of in-depth interviews: A twenty-first-century approach. *Sociological Methods & Research*, 50(2), 708–739. DOI: [10.1177/0049124118799377](https://doi.org/10.1177/0049124118799377)
- Diakopoulos, N., & Johnson, J. A. (2020). Anticipating and Addressing the Ethical Implications of Deepfakes in the Context of Journalism and Political Communication. *New Media & Society*, 22(9), 1575-1592. DOI: [10.1177/1461444819888725](https://doi.org/10.1177/1461444819888725)
- Diaz Ruiz, C. (2023). Disinformation on digital media platforms: A market-shaping approach. *New Media & Society*, 0(0). DOI: [10.1177/14614448231207644](https://doi.org/10.1177/14614448231207644)
- Diez-Gracia, A., Sánchez-García, P., & Martín-Román, J. (2023). Disintermediation and disinformation as a political strategy: use of AI to analyse fake news as Trump’s rhetorical resource on Twitter. *El Profesional de la información*. DOI: [10.3145/epi.2023.sep.23](https://doi.org/10.3145/epi.2023.sep.23)
- Diković, J. (2011). Conspiracy Theories as Alternative Regimes of Truth and as a Universal Socio-Cultural Phenomenon. *Issues in ethnology and anthropology*, 6, 333-348. DOI: [10.21301/EAP.V6I2.3](https://doi.org/10.21301/EAP.V6I2.3)
- Dixit, D. K., Bhagat, A., & Dangi, D. (2022). Automating fake news detection using PPCA and levy flight-based LSTM. *Soft Computing*, 26(22), 12545-12557. DOI: [10.1007/s00500-022-07215-4](https://doi.org/10.1007/s00500-022-07215-4)
- Dobrescu, P. (2020, November 27). Cum funcționează verificarea informațiilor în limba română lansată de Facebook și AFP și cum poți Raporta știrile false. *Libertatea*. Retrieved July 6, 2022, from <https://www.libertatea.ro/stiri/cum-functioneaza-verificarea-informatiilor-in-limba-romana-lansata-de-facebook-si-cum-poti-raporta-stirile-false-3289745>

- Douglas, K. (2021). Are Conspiracy Theories Harmless?. *The Spanish Journal of Psychology*, 24. DOI: 10.1017/SJP.2021.10
- Douglas, K. M., Sutton, R. M., & Cichocka, A. (2017). The psychology of conspiracy theories. *Current Directions in Psychological Science*, 26(6), 538–542. DOI: 10.1177/0963721417718261
- Douglas, K., Prooijen, J., & Sutton, R. (2021). Is the label 'conspiracy theory' a cause or a consequence of disbelief in alternative narratives?. *British journal of psychology*. DOI: 10.1111/bjop.12548
- Douglas, K., Uscinski, J., Sutton, R., Cichocka, A., Nefes, T., Ang, C., & Deravi, F. (2019). Understanding Conspiracy Theories. *Political Psychology*. DOI: 10.1111/POPS.12568
- Ecker, U. K., Lewandowsky, S., Cook, J., Schmid, P., Fazio, L. K., Brashier, N., ... & Amazeen, M. A. (2022). The psychological drivers of misinformation belief and its resistance to correction. *Nature Reviews Psychology*, 1(1), 13-29. DOI: s44159-021-00006-y
- Elkins, J. (2003). *Visual Studies: A Skeptical Introduction*. Routledge.
- Ernst, M. (2024, March). Identifying textual disinformation using Large Language Models. In P. Clough, M. Harvey & F. Hopfgartner (Eds.), *Proceedings of the 2024 Conference on Human Information Interaction and Retrieval* (pp. 453-456). Association for Computing Machinery. DOI: 10.1145/3627508.3638315
- Etika, D. N. (2019). Citizen journalism and its impacts on professional journalism in progressive society: A study of 2019 governorship election in Cross River State. *Eureka*, 2581, 4052.
- Eurostat. (2021, December 16). How many people verified online information in 2021?. *Ec.europa.eu*. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20211216-3>
- Fallis, D. (2015a). What Is Disinformation? *Library Trends*, 63, 401-426. DOI: [10.1353/LIB.2015.0014](https://doi.org/10.1353/LIB.2015.0014)

- Fallis, D. (2015b). The concept of disinformation. In *Encyclopedia of Information Science and Technology, Third Edition* (pp. 4720-4727). IGI Global. DOI: 10.4018/978-1-4666-5888-2.ch463
- Fetzer, J. (2004). Disinformation: The Use of False Information. *Minds and Machines*, 14, 231-240. DOI: [10.1023/B:MIND.0000021683.28604.5b](https://doi.org/10.1023/B:MIND.0000021683.28604.5b)
- Floridi, L. (2020). *The Fight for Digital Ethics*. Oxford University Press. DOI: 10.1093/oso/9780198789662.001.0001
- Flusser, V. (2011). *Does writing have a future?* (Vol. 33). U of Minnesota Press.
- Frau-Meigs, D., & Corbu, N. (Eds.). (2024). *Disinformation Debunked: Building Resilience through Media and Information Literacy*. Taylor & Francis.
- Frischlich, L., & Humprecht, E. (2021). *Trust, Democratic Resilience, and the Infodemic*. Israel Public Policy Institute: Policy Paper Series.
- Galeotti, A. E. (2019). Believing fake news. *Post-Truth, Philosophy and Law*, 58–76. DOI: 10.4324/9780429450778-6
- Gelfert, A. (2018). Fake news: A definition. *Informal logic*, 38(1), 84-117. DOI: 10.22329/IL.V38I1.5068
- González-González, P., Marcos-Marné, H., Llamazares, I., & de Zúñiga, H. G. (2022). The Informational Consequences of Populism: Social Media News Use and “News Finds Me” Perception. *Politics and Governance*, 10(1), 197-209. DOI: 10.17645/pag.v10i1.4772
- Goyanes, M., Ardèvol-Abreu, A., & de Zúñiga, H. G. (2023). Antecedents of news avoidance: competing effects of political interest, news overload, trust in news media, and “news finds me” perception. *Digital Journalism*, 11(1), 1-18. DOI: 10.1080/21670811.2021.1990097
- Graves, L. (2018). *Factsheet: Understanding the promise and limits of automated fact-checking*. Reuters Inst. Study of Journalism, Univ. Oxford, Oxford.
- Graves, L., & Cherubini, F. (2016). The rise of fact-checking sites in Europe. *Digital News Project Report*.

- Greenwood, K., & Thomas, R. J. (2015). Locating the journalism in citizen photojournalism. *Digital Journalism*, 3(4), 615–633. DOI: 10.1080/21670811.2015.1034528
- Grierson, J. (2023, April 17). Photographer Admits Prize-Winning Image Was AI-Generated. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/technology/2023/apr/17/photographer-admits-prize-winning-image-was-ai-generated>
- Gross, E. C. (2022). Artificial Intelligence for the Generation of Satirical Articles-An Exploratory Approach. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov, Series VII: Social Sciences and Law*, 15(2), 231-240. DOI: 10.31926/but.ssl.2022.15.64.2.12
- Gross, E.-C. (2023). Pre-publication news verification in local newsrooms: A theoretical approach. In D. C. Balaban, M. Mustăţea, & A. Voina (Eds.), *Communication Approaches: Tools and Technologies across the Industry* (pp. 36-44). Accent.
- Gurr, G. (2022). Does fatigue from ongoing news issues harm news media? assessing reciprocal relationships between audience issue fatigue and news media evaluations. *Journalism Studies*, 23(7), 858–875. DOI: 10.1080/1461670x.2022.2049453
- Gurr, G., & Metag, J. (2021). Examining avoidance of ongoing political issues in the news: A longitudinal study of the impact of audience issue fatigue. *International Journal of Communication*, 15, 21.
- Hageback, N. (2022). *AI for creativity*. CRC Press, Taylor & Francis Group.
- Haim, M., Breuer, J., & Stier, S. (2021). Do News Actually “Find Me”? Using Digital Behavioral Data to Study the News-Finds-Me Phenomenon. *Social Media + Society*, 7. DOI: 10.1177/20563051211033820
- Hameleers, M. (2024). The state-of-the-art in combating mis-and disinformation: Lessons from pre-and debunking approaches. In D. Frau-Meigs & N. Corbu (Eds.), *Disinformation Debunked* (pp. 19-36). Routledge.
- Hansen, A., & Machin, D. (2013). Researching visual environmental communication. *Environmental Communication*, 7(2), 151-168. DOI: 10.1080/17524032.2013.785441

- Hansen, P. R., & Schmidtblaicher, M. (2019). A dynamic model of vaccine compliance: How fake news undermined the Danish HPV vaccine program. *Journal of Business & Economic Statistics*, 39(1), 259–271. DOI: 10.1080/07350015.2019.1623045
- Harambam, J., & Aupers, S. (2016). ‘I am not a conspiracy theorist’: Relational identifications in the Dutch conspiracy milieu. *Cultural Sociology*, 11(1), 113–129. DOI: 10.1177/1749975516661959
- Harro-Loit, H., & Josephi, B. (2019). Journalists’ perception of time pressure: A global perspective. *Journalism Practice*, 14(4), 395–411. DOI: 10.1080/17512786.2019.1623710
- Hartman, R. O., Dieckmann, N. F., Sprenger, A. M., Stastny, B. J., & DeMarree, K. G. (2017). Modeling attitudes toward science: development and validation of the credibility of science scale. *Basic and applied social psychology*, 39(6), 358-371. DOI: 10.1080/01973533.2017.1372284
- Hasher, L., Goldstein, D., & Toppino, T. (1977). Frequency and the conference of referential validity. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 16(1), 107–112. DOI: 10.1016/s0022-5371(77)80012-1
- Hassan, A., & Barber, S. J. (2021). The effects of repetition frequency on the illusory truth effect. *Cognitive Research: Principles and Implications*, 6(1). DOI: 10.1186/s41235-021-00301-5
- Hassan, N., Arslan, F., Li, C., & Tremayne, M. (2017). Toward automated fact-checking. In *Proceedings of the 23rd ACM SIGKDD International Conference on Knowledge Discovery and Data Mining*. DOI: 10.1145/3097983.3098131
- Herrero-Diz, P., Varona-Aramburu, D., & Pérez-Escolar, M. (2024). Debunking News as a Journalistic Genre: From the Inverted Pyramid to a Circular Writing Model. *International Journal of Communication*, 18, 23.
- Higgins, K. (2016). Post-truth: a guide for the perplexed. *Nature*, 540, 9-9. DOI: 10.1038/540009a
- Himma-Kadakas, M., & Ojamets, I. (2022). Debunking false information: Investigating journalists’ fact-checking skills. *Digital Journalism*, 10(5), 866–887. DOI: 10.1080/21670811.2022.2043173

- Hoes, E., Altay, S., & Bermeo, J. (2023). Using ChatGPT to Fight Misinformation: ChatGPT Nails 72% of 12,000 Verified Claims. *Tow Center for Digital Journalism*.
- Holoyda, B. (2022). The QAnon Conspiracy Theory and the Assessment of Its Believers. *The Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law*, 50, 124 - 135. DOI: 10.29158/JAAPL.210053-21
- Hsu, Y. L., Dai, S. C., Xiong, A., & Ku, L. W. (2023). Is Explanation the Cure? Misinformation Mitigation in the Short Term and Long Term. *arXiv preprint arXiv:2310.17711*. DOI: 10.48550/arXiv.2310.17711
- Huang, D., Zhu, Y., & Mustafaraj, E. (2019). How dependable are "First impressions" to distinguish between real and fake newswebsites?. In *Proceedings of the 30th ACM Conference on Hypertext and Social Media*. DOI: 10.1145/3342220.3343670
- Huang, K. (2023, April 8). Why Pope Francis Is the Star of A.I.-Generated Photos. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2023/04/08/technology/ai-photos-pope-francis.html>
- Humphries, H. (2003). A philosophical inquiry into the nature of computer art. *Journal of Aesthetic Education*, 37(1), 13. DOI: 10.2307/3527418
- Humprecht, E. (2019). Where 'fake news' flourishes: a comparison across four Western democracies. *Information, Communication & Society*, 22(13), 1973–1988. DOI: [10.1080/1369118X.2018.1474241](https://doi.org/10.1080/1369118X.2018.1474241)
- Humprecht, E. (2020). How do they debunk "fake news"? A cross-national comparison of transparency in fact checks. *Digital journalism*, 8(3), 310-327. DOI: 10.1080/21670811.2019.1691031
- Hwang, Y., Ryu, J. Y., & Jeong, S. H. (2021). Effects of disinformation using deepfake: The protective effect of media literacy education. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 24(3), 188-193. DOI: 10.1089/cyber.2020.0174
- Ikhsan, M., Fithriani, R., Habibi, A., Ridwan, M., Rusydi, I., Sipahutar, A. A., & Suhardi, B. (2021). Digital literacy in the post-truth era: Employing fact-checking applications in adult EFL reading classes. *KnE Social Sciences*, 468-481. DOI: 10.18502/kss.v5i4.8704

- Illia, L., Colleoni, E., & Zyglidopoulos, S. (2022). Ethical implications of text generation in the age of Artificial Intelligence. *Business Ethics, the Environment & Responsibility*, 32(1), 201–210. DOI: 10.1111/beer.12479
- INS (National Institute of Statistics). (2022). *Provisional data for the population and housing census of 2021 (Primele date provizorii pentru Recensământul Populației și Locuințelor, runda 2021)*. https://www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2022/12/Date-provizorii-RPL_cu-anexe_30122022.pdf
- International Center for Journalists. (2019). *The 2019 state of technology in global newsrooms*. Author. <https://www.icfj.org/sites/default/files/2019-10/2019%20Final%20Report.pdf>
- Iosifidis, P., & Nicoli, N. (2020). The battle to end fake news: A qualitative content analysis of Facebook announcements on how it combats disinformation. *International Communication Gazette*, 82(1), 60-81. DOI: 10.1177/1748048519880729
- Ipsos, & UNESCO. (2023, September). *Survey on the impact of online disinformation and hate speech*. Author. https://www.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2023/11/unesco_ipsos_survey.pdf
- Ireland, S. (2018). Fake news alerts: Teaching news literacy skills in a meme world. *The Reference Librarian*, 59(3), 122–128. DOI: [10.1080/02763877.2018.1463890](https://doi.org/10.1080/02763877.2018.1463890)
- Ireton, C., & Posetti, J. (2018). *Journalism, fake news & disinformation: handbook for journalism education and training*. Unesco Publishing.
- Jaakonmäki, R., Müller, O., & Vom Brocke, J. (2017, January). The impact of content, context, and creator on user engagement in social media marketing. In *Proceedings of the Annual Hawaii International Conference on System Sciences* (Vol. 50, pp. 1152-1160). IEEE Computer Society Press. DOI: [10.24251/HICSS.2017.136](https://doi.org/10.24251/HICSS.2017.136)
- Jaiswal, J., LoSchiavo, C., & Perlman, D. (2020). Disinformation, Misinformation and Inequality-Driven Mistrust in the Time of COVID-19: Lessons Unlearned from AIDS Denialism. *AIDS and Behavior*. DOI: [10.1007/s10461-020-02925-y](https://doi.org/10.1007/s10461-020-02925-y)

- Jang, J. W., Lee, E. J., & Shin, S. Y. (2019). What debunking of misinformation does and doesn't. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 22(6), 423-427. DOI: 10.1089/cyber.2018.0608
- Jang, S. M., & Kim, J. K. (2018). Third person effects of fake news: Fake news regulation and media literacy interventions. *Computers in human behavior*, 80, 295-302. DOI: 10.1016/j.chb.2017.11.034
- Jarow, O. (2023, March 30). How Fake AI Images Can Expand Your Mind. *Vox*. <https://www.vox.com/future-perfect/23661673/pope-puffer-coat-generative-ai-midjourney-imagination>
- Jenkins, H., Clinton, K., Purushotma, R., Robison, A. J., & Weigel, M. (2009). *Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century*. MIT Press.
- Jiboc, N. M., Pasca, A., Achimas-Cadariu, P. A., & Baban, A. S. (2023). #1021 psychological and socio-economic factors influencing human papilloma virus (HPV) vaccination rates among Romanian women: A mixed-method cross-sectional survey evaluating anticipated regret related to cervical cancer (CC) diagnosis. *Poster/ePoster Sessions*. DOI: [10.1136/ijgc-2023-esgo.746](https://doi.org/10.1136/ijgc-2023-esgo.746)
- Jolley, D., & Douglas, K. M. (2017). Prevention is better than cure: Addressing anti-vaccine conspiracy theories. *Journal of Applied Social Psychology*, 47(8), 459-469. DOI: 10.1111/jasp.12453
- Jones-Jang, S. M., Mortensen, T., & Liu, J. (2021). Does media literacy help identification of fake news? Information literacy helps, but other literacies don't. *American behavioral scientist*, 65(2), 371-388. DOI: 10.1177/0002764219869406
- Kahneman, D. (2013). *Thinking, fast and slow*. Farrar, Straus and Giroux.
- Kakutani, M. (2018). *The Death of Truth: Notes on Falsehood in the Age of Trump*. Tim Duggan Books.
- Karinshak, E., & Jin, Y. (2023). AI-driven disinformation: a framework for organizational preparation and response. *Journal of Communication Management*, 27(4), 539-562. DOI: 10.1108/jcom-09-2022-0113

- Kietzmann, J., Lee, L., McCarthy, I., & Kietzmann, T. (2020). Deepfakes: Trick or treat?. *Business Horizons*. DOI: [10.1016/j.bushor.2019.11.006](https://doi.org/10.1016/j.bushor.2019.11.006)
- Kietzmann, J., Mills, A., & Plangger, K. (2020). Deepfakes: perspectives on the future “reality” of advertising and branding. *International Journal of Advertising*, 40, 473 - 485. DOI: [10.1080/02650487.2020.1834211](https://doi.org/10.1080/02650487.2020.1834211)
- Koetke, J., Schumann, K., & Porter, T. (2021). Intellectual humility predicts scrutiny of covid-19 misinformation. *Social Psychological and Personality Science*, 13(1), 277–284. DOI: [10.1177/1948550620988242](https://doi.org/10.1177/1948550620988242)
- Kollár, D. (2022). Disinformation as a Contemporary Key Security Challenge in the Context of the Russian-Ukrainian Conflict. *Politické vedy*. DOI: [10.24040/politickevedy.2022.25.3.87-109](https://doi.org/10.24040/politickevedy.2022.25.3.87-109)
- Koro-Ljungberg, M., Carlson, D. L., & Montana, A. (2019). Productive forces of post-truth (s)?. *Qualitative Inquiry*, 25(6), 583-590. DOI: [10.1177/1077800418806595](https://doi.org/10.1177/1077800418806595)
- Korunka, C., Kubicek, B., Paškvan, M., Ulferts, H. (2015). Changes in work intensification and intensified learning: Challenge or Hindrance demands? *Journal of Managerial Psychology*, 30(7), 786–800. DOI: [10.1108/jmp-02-2013-0065](https://doi.org/10.1108/jmp-02-2013-0065)
- Kozinets, R., Gershoff, A., & White, T. (2020). Introduction to Special Issue: Trust in Doubt: Consuming in a Post-Truth World. *Journal of the Association for Consumer Research*, 5, 130 - 136. DOI: [10.1086/708543](https://doi.org/10.1086/708543)
- Kozłowski, A., & Skelnik, K. (2020). Disinformation as a Tool Aimed at Weakening Consolidated Democracies. *Pub. Governance, Admin. & Fin. L. Rev.*, 5, 73. DOI: [10.53116/pgafnr.2020.1.5](https://doi.org/10.53116/pgafnr.2020.1.5)
- Kress, G., & van Leeuwen, T. (2010). *Reading Images: The Grammar of Visual Design*. Routledge.
- Krumrei-Mancuso, E. J., Haggard, M. C., LaBouff, J. P., & Rowatt, W. C. (2019). Links between intellectual humility and acquiring knowledge. *The Journal of Positive Psychology*, 15(2), 155–170. DOI: [10.1080/17439760.2019.1579359](https://doi.org/10.1080/17439760.2019.1579359)

- Kula, S., Choraś, M., Kozik, R., Ksieniewicz, P., & Woźniak, M. (2020). Sentiment analysis for fake news detection by means of neural networks. *Lecture Notes in Computer Science*, 653–666. DOI: [10.1007/978-3-030-50423-6_49](https://doi.org/10.1007/978-3-030-50423-6_49)
- Kvetanová, Z., Predmerská, A. K., & Švecová, M. (2020). Debunking as a method of uncovering disinformation and fake news. In J. Višňovský & J. Radošinská (Eds.), *Fake news is bad news-hoaxes, half-truths and the nature of today's journalism* (pp. 59-78). IntechOpen.
- Landon-Murray, M., Mujkic, E., & Nussbaum, B. (2019). Disinformation in Contemporary U.S. Foreign Policy: Impacts and Ethics in an Era of Fake News, Social Media, and Artificial Intelligence. *Public Integrity*, 21, 512-522. DOI: [10.1080/10999922.2019.1613832](https://doi.org/10.1080/10999922.2019.1613832)
- Lawless, B., & Chen, Y. (2019). Developing a Method of Critical Thematic Analysis for Qualitative Communication Inquiry. *Howard Journal of Communications*, 30, 106 - 92. DOI: [10.1080/10646175.2018.1439423](https://doi.org/10.1080/10646175.2018.1439423)
- Lazer, D. M., Baum, M. A., Benkler, Y., Berinsky, A. J., Greenhill, K. M., Menczer, F., Metzger, M. J., Nyhan, B., Pennycook, G., Rothschild, D., Schudson, M., Sloman, S., Sunstein, C. R., Thorson, E. A., Watts, D. J., & Zittrain, J. L. (2018). The science of fake news. *Science*, 359(6380), 1094-1096. DOI: [10.1126/science.aao2998](https://doi.org/10.1126/science.aao2998)
- Le Masurier, M. (2015). What is slow journalism?. *Journalism practice*, 9(2), 138-152. DOI: [10.1080/17512786.2014.916471](https://doi.org/10.1080/17512786.2014.916471)
- Leary, M. R., Diebels, K. J., Davisson, E. K., Jongman-Sereno, K. P., Isherwood, J. C., Raimi, K. T., Deffler, S. A., & Hoyle, R. H. (2017). Cognitive and interpersonal features of intellectual humility. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 43(6), 793–813. DOI: [10.1177/0146167217697695](https://doi.org/10.1177/0146167217697695)
- Lemieux, V., & Smith, T. D. (2018, December). Leveraging archival theory to develop a taxonomy of online disinformation. In *2018 IEEE international conference on big data (big data)* (pp. 4420-4426). IEEE.
- Lewandowsky, S., & Cook, J. (2020). *The Conspiracy Theory Handbook*. University of Bristol.

- Lewandowsky, S., & Van Der Linden, S. (2021). Countering misinformation and fake news through inoculation and prebunking. *European Review of Social Psychology*, 32(2), 348-384. DOI: 10.1080/10463283.2021.1876983
- Lewandowsky, S., Cook, J., Ecker, U. K., Lewandowsky, S., Cook, J., Ecker, U. K. H., & Newman, E. J. (2020). Under the Hood of The Debunking Handbook 2020: A consensus-based handbook of recommendations for correcting or preventing misinformation. *Center for Climate Change Communication*.
- Lewandowsky, S., Ecker, U. K. H., & Cook, J. (2012). Misinformation and Its Correction: Continued Influence and Successful Debiasing. *Psychological Science in the Public Interest*, 13(3), 106-131.
- Li, Y., Yu, M., & Li, S. (2022). Technology or content: Which factor is more important in people's evaluation of Artificial Intelligence News? *Telematics and Informatics Reports*, 8, 100031. DOI: 10.1016/j.teler.2022.100031
- Lin, S.-Y., Kung, Y.-C., & Leu, F.-Y. (2022). Predictive intelligence in harmful news identification by BERT-based ensemble learning model with text sentiment analysis. *Information Processing & Management*, 59(2), 102872. DOI: 10.1016/j.ipm.2022.102872
- Lin, Y., Chen, M., Lee, S. Y., Yi, S. H., Chen, Y., Tandoc, E. C., ... & Salmon, C. T. (2024). Understanding the effects of news-finds-me perception on health knowledge and information seeking during public health crises. *Health Communication*, 39(2), 352-362. DOI: 10.1080/10410236.2023.2165750
- Lipchin, T. (2024, January 23). România are cea mai ridicată incidență și mortalitate cauzată de cancerul de col uterin. *euronews.ro*. <https://www.euronews.ro/articole/romania-are-cea-mai-ridicata-incidenta-si-mortalitate-cauzata-de-cancerul-de-col>
- Liu, P., & Huang, L. (2020). Digital Disinformation About COVID-19 and the Third-Person Effect: Examining the Channel Differences and Negative Emotional Outcomes. *Cyberpsychology, behavior and social networking*. DOI: [10.1089/cyber.2020.0363](https://doi.org/10.1089/cyber.2020.0363)

- Livingstone, S. (2012). Critical Reflections on the Benefits of ICT in Education. *Oxford Review of Education*, 38(1), 9-24. DOI: 10.1080/03054985.2011.577938
- Lochmiller, C. R. (2021). Conducting thematic analysis with qualitative data. *The Qualitative Report*, 26(6), 2029-2044. DOI: 10.46743/2160-3715/2021.5008
- Longoni, C., Bonezzi, A., & Morewedge, C. K. (2019). Resistance to medical artificial intelligence. *Journal of Consumer Research*, 46(4), 629–650. DOI: 10.1093/jcr/ucz013
- Longoni, C., Fradkin, A., Cian, L., & Pennycook, G. (2022). News from Generative Artificial Intelligence is believed less. In *2022 ACM Conference on Fairness, Accountability, and Transparency*. DOI: 10.1145/3531146.3533077
- Lupu, C. (2021, June 16). Jurnalismul în 2021: o cursă cu obstacole și cu tot mai puțini câștigători (raport). *Centrul pentru Jurnalism Independent*. <https://cji.ro/jurnalismul-in-2021-raport/>
- Lyons, B. A., Montgomery, J. M., Guess, A. M., Nyhan, B., & Reifler, J. (2021). Overconfidence in news judgments is associated with false news susceptibility. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 118(23), e2019527118. DOI: 10.1073/pnas.2019527118
- Machete, P., & Turpin, M. (2020). The use of critical thinking to identify fake news: A systematic literature review. In *Responsible Design, Implementation and Use of Information and Communication Technology: 19th IFIP WG 6.11 Conference on e-Business, e-Services, and e-Society, I3E 2020, Skukuza, South Africa, April 6–8, 2020, Proceedings, Part II 19* (pp. 235-246). Springer International Publishing.
- Mahl, D., Schäfer, M. S., & Zeng, J. (2022). Conspiracy theories in online environments: An Interdisciplinary Literature Review and agenda for future research. *New Media & Society*, 146144482210757. DOI: 10.1177/14614448221075759
- Manfra, M., & Holmes, C. (2020). Integrating media literacy in social studies teacher education. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 20(1), 121-141. <https://www.learntechlib.org/primary/p/209787/>
- Marconi, F. (2020). *Newsmakers: Artificial intelligence and the future of journalism*. Columbia University Press.

- Mare, A., Keith, H., Marimbe, S., & Mukundu, R. (2018). *Citizen journalism guidelines on electoral reporting in Zimbabwe*. International Media Support. <https://www.mediasupport.org/publication/citizen-journalism-guideline-on-electoral-reporting-in-zimbabwe/>
- Martel, C., Mosleh, M., & Rand, D. G. (2021). You're definitely wrong, maybe: Correction style has minimal effect on corrections of misinformation online. *Media and Communication*, 9(1), 120-133. DOI: [10.17645/mac.v9i1.3519](https://doi.org/10.17645/mac.v9i1.3519)
- Martin, L. (1982). Disinformation: An instrumentality in the propaganda arsenal. *Political Communication*, 2, 47-64. DOI: [10.1080/10584609.1982.9962747](https://doi.org/10.1080/10584609.1982.9962747)
- Martínez-Costa, M. P., López-Pan, F., Buslón, N., & Salaverría, R. (2023). Nobody-fools-me perception: Influence of age and education on overconfidence about spotting disinformation. *Journalism Practice*, 17(10), 2084-2102. DOI: [10.1080/17512786.2022.2135128](https://doi.org/10.1080/17512786.2022.2135128)
- Masood, M., Nawaz, M., Malik, K. M., Javed, A., Irtaza, A., & Malik, H. (2022). Deepfakes generation and detection: State-of-the-art, open challenges, countermeasures, and way forward. *Applied Intelligence*, 53(4), 3974–4026. DOI: [10.1007/s10489-022-03766-z](https://doi.org/10.1007/s10489-022-03766-z)
- McGrew, S., Ortega, T., Breakstone, J., & Wineburg, S. (2018). The Challenge That's Bigger Than Fake News: Teaching Students to Engage in Civic Online Reasoning. *American Educator*, 41(3), 4-9.
- McGuire, W. J., & Papageorgis, D. (1961). The relative efficacy of various types of prior belief-defense in producing immunity against persuasion. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 62(2), 327–337. DOI: [10.1037/h0042026](https://doi.org/10.1037/h0042026)
- McIntyre, L. (2023). *On Disinformation: How to Fight for Truth and Protect Democracy*. MIT Press.
- Medic, N. (2004). Making a meal of a myth. *Mediawise.org.uk*. <http://www.mediawise.org.uk/wp-content/uploads/2011/03/Making-a-meal-of-a-myth.pdf>

- Mega, R. (2023). Countering Democratic Disruption Amid The Disinformation Phenomenon Through Artificial Intelligence (AI) In Public Sector. *Jurnal Manajemen Pelayanan Publik*. DOI: [10.24198/jmpp.v7i1.48125](https://doi.org/10.24198/jmpp.v7i1.48125)
- Menz, B., Modi, N., Sorich, M., & Hopkins, A. (2023). Health Disinformation Use Case Highlighting the Urgent Need for Artificial Intelligence Vigilance: Weapons of Mass Disinformation. *JAMA internal medicine*. DOI: [10.1001/jamainternmed.2023.5947](https://doi.org/10.1001/jamainternmed.2023.5947)
- Messaris, P. (1994). *Visual “literacy”: Image, mind, and reality*. Westview Press.
- Micallef, N., Avram, M., Menczer, F., & Patil, S. (2021). Fakey. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 5(CSCW1), 1–27. DOI: [10.1145/3449080](https://doi.org/10.1145/3449080)
- Mirabile, P., & Horne, Z. (2019). Explanatory Virtues and Belief in Conspiracy Theories. *PsyArXiv Preprints*, 2365-2371. DOI: [10.31234/osf.io/5cu2g](https://doi.org/10.31234/osf.io/5cu2g)
- Mitchell, W. T. (2005). *What do pictures want?: The lives and loves of images*. University of Chicago Press.
- Modirrousta-Galian, A., & Higham, P. A. (2023). Gamified inoculation interventions do not improve discrimination between true and fake news: Reanalyzing existing research with receiver operating characteristic analysis. *Journal of Experimental Psychology: General*. DOI: [10.1037/xge0001395](https://doi.org/10.1037/xge0001395)
- Molina, M. D., Sundar, S. S., Le, T., & Lee, D. (2019). “Fake news” is not simply false information: A concept explication and taxonomy of online content. *American Behavioral Scientist*, 65(2), 180–212. DOI: [10.1177/0002764219878224](https://doi.org/10.1177/0002764219878224)
- Monteith, S., Glenn, T., Geddes, J. R., Whybrow, P. C., Achtyes, E., & Bauer, M. (2024). Artificial intelligence and increasing misinformation. *The British Journal of Psychiatry*, 224(2), 33-35. DOI: [10.1192/bjp.2023.136](https://doi.org/10.1192/bjp.2023.136)
- Montoro-Montarroso, A., Cantón-Correa, J., Rosso, P., Chulvi, B., Panizo-Lledot, Á., Huertas-Tato, J., Calvo-Figueras, B., Rementeria, M., & Gómez-Romero, J. (2023). Fighting disinformation with artificial intelligence: fundamentals, advances and challenges. *El Profesional de la información*. DOI: [10.3145/epi.2023.may.22](https://doi.org/10.3145/epi.2023.may.22)

- Moran, R. E. (2021). Subscribing to transparency: trust-building within virtual newsrooms on slack. *Journalism Practice*, 15(10), 1580-1596. DOI: 10.1080/17512786.2020.1778507
- Moreno-Castro, C., & Crespo, M. (2023). *The impact of disinformation on the media industry in Spain and Portugal*. Pamplona: IBERIFIER. DOI: [10.15581/026.001](https://doi.org/10.15581/026.001)
- Morosoli, S., Van Aelst, P., & van Erkel, P. (2022). To convince, to provoke or to entertain? A study on individual motivations behind engaging with conspiracy theories online. *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 135485652211057. DOI: 10.1177/13548565221105792
- Morris, J. (2020). Simulacra in the age of social media: Baudrillard as the prophet of fake news. *Journal of Communication Inquiry*, 45(4), 319–336. DOI: 10.1177/0196859920977154
- Mortensen, T. M., & Gade, P. J. (2018). Does Photojournalism Matter? News Image Content and Presentation in the Middletown (NY) Times Herald-Record Before and After Layoffs of the Photojournalism Staff. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 95(4), 990-1010. DOI: 10.1177/1077699018760771
- Musi, E., Carmi, E., Reed, C., Yates, S., & O'Halloran, K. (2023). Developing misinformation immunity: How to reason-check fallacious news in a human–computer interaction environment. *Social Media + Society*, 9(1), 205630512211504. DOI: 10.1177/20563051221150407
- Nelson, L. (1965). The Socratic Method. In *Socratic method and Critical Philosophy: Selected Essays*. Dover.
- Nera, K., Mora, Y., Klein, P., Roblain, A., Oost, P., Terache, J., & Klein, O. (2022). Looking for Ties with Secret Agendas During the Pandemic: Conspiracy Mentality is Associated with Reduced Trust in Political, Medical, and Scientific Institutions – but Not in Medical Personnel. *Psychologica Belgica*, 62, 193 - 207. DOI: 10.5334/pb.1086
- Newman, N., Fletcher, R., Eddy, K., Robertson, C. T., & Nielsen, R. K. (2023). *Reuters Institute Digital News Report 2023*. Reuters Institute for the Study of Journalism. DOI: 10.60625/risj-p6es-hb13

- Ng, D. T. K., Leung, J. K. L., Chu, S. K. W., & Qiao, M. S. (2021). Conceptualizing AI literacy: An exploratory review. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 2, 100041. DOI: 10.1016/j.caeai.2021.100041
- Nielsen, R., & Graves, L. (2017). " News you don't believe": Audience perspectives on fake news. *Reuters Institute for the Study of Journalism*.
- Nyhan, B., & Reifler, J. (2010). When Corrections Fail: The Persistence of Political Misperceptions. *Political Behavior*, 32(2), 303-330.
- Nyhan, B., Porter, E., Reifler, J., & Wood, T. J. (2020). Taking fact-checks literally but not seriously? The effects of journalistic fact-checking on factual beliefs and candidate favorability. *Political behavior*, 42, 939-960. DOI: 10.1007/s11109-019-09528-x
- Ofițeru, A. (2022, March 11). Proiect controversat. Războiul Din UCRAINA, pretext pentru cenzură? CJI: „este un precedent extrem de periculos". *Europa Liberă România*. Retrieved June 25, 2022, from <https://romania.europalibera.org/a/combatare-fake-news-guvern/31748310.html>
- Ogiela, U., & Ogiela, L. (2018). Linguistic techniques for cryptographic data sharing algorithms. *Concurrency and Computation: Practice and Experience*, 30. DOI: [10.1002/cpe.4275](https://doi.org/10.1002/cpe.4275)
- Oprea, B. (2022). Fake news și dezinformare online: Recunoaște și verifică. Manual pentru toți utilizatorii de internet (2nd Ed.). Editura Polirom.
- Oxford Advanced Learner's Dictionary. (n.d.). *post-truth adjective - Definition, pictures, pronunciation and usage notes. OxfordLearnersDictionaries.com*. Retrieved May 31, 2023, from <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/post-truth>
- Pamment, J., & Kimber, A. L. (2021). *Fact-checking and debunking: a best practice guide to dealing with disinformation*. NATO Strategic Communication Centre of Excellence.
- Pantti, M., & Sirén, S. (2015). The fragility of photo-truth. *Digital Journalism*, 3(4), 495–512.
- Paris, B., & Donovan, J. (2019). *Deepfakes and Cheap Fakes: The Manipulation of Audio and Visual Evidence*. Data & Society Research Institute.

- Paschen, J. (2019). Investigating the emotional appeal of fake news using Artificial Intelligence and human contributions. *Journal of Product & Brand Management*, 29(2), 223–233. DOI: 10.1108/jpbm-12-2018-2179
- Pastor-Galindo, J., Nespoli, P., & Valiente, J. (2023). Generative Agent-Based Social Networks for Disinformation: Research Opportunities and Open Challenges. *ArXiv*, abs/2310.07545. DOI: [10.48550/arXiv.2310.07545](https://doi.org/10.48550/arXiv.2310.07545)
- Pathak, A., Srihari, R., & Natu, N. (2021). Disinformation: analysis and identification. *Computational and Mathematical Organization Theory*. DOI: [10.1007/s10588-021-09336-x](https://doi.org/10.1007/s10588-021-09336-x)
- Paul, R., & Elder, L. (2007). *The Thinker's Guide to the Art of Socratic Questioning*. Foundation for Critical Thinking.
- Pawelec, M., & Bieß, C. (2021). Deepfakes. *Kommunikations- und Medienethik*, 16(1). DOI: [10.5771/9783748928072](https://doi.org/10.5771/9783748928072)
- Pennycook, G., & Rand, D. G. (2019). Fighting misinformation on social media using crowdsourced judgments of news source quality. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 116(7), 2521-2526.
- Pennycook, G., Cannon, T. D., & Rand, D. G. (2018). Prior exposure increases perceived accuracy of fake news. *Journal of Experimental Psychology: General*, 147(12), 1865–1880. DOI: 10.1037/xge0000465
- Pennycook, G., Ross, R. M., Koehler, D. J., & Fugelsang, J. A. (2017). Dunning–Kruger effects in reasoning: Theoretical implications of the failure to recognize incompetence. *Psychonomic bulletin & review*, 24, 1774-1784. DOI: 10.3758/s13423-017-1242-7
- Pența, M. A., & Băban, A. (2013). Dangerous agent or saviour? HPV vaccine representations on online discussion forums in Romania. *International Journal of Behavioral Medicine*, 21(1), 20–28. DOI: [10.1007/s12529-013-9340-z](https://doi.org/10.1007/s12529-013-9340-z)
- Pența, M. A., & Băban, A. (2014). Mass media coverage of HPV vaccination in Romania: A content analysis. *Health Education Research*, 29(6), 977–992. DOI: 10.1093/her/cyu027

- Pérez-Escobar, M., Lilleker, D., & Tapia-Frade, A. (2023). A Systematic Literature Review of the Phenomenon of Disinformation and Misinformation. *Media and Communication*. DOI: 10.17645/mac.v11i2.6453
- Persily, N., & Tucker, J. A. (Eds.). (2020). *Social Media and Democracy*. Cambridge: Cambridge University Press. DOI: [10.1017/9781108890960](https://doi.org/10.1017/9781108890960)
- Petricone, F. (2021). Social Media and the Post-Truth World Order: The Global Dynamics of Disinformation. *Church, Communication and Culture*, 6, 408-411. DOI: [10.1080/23753234.2021.1945936](https://doi.org/10.1080/23753234.2021.1945936)
- Picha Edwardsson, M., Al-Saqaf, W., & Nygren, G. (2021). Verification of digital sources in Swedish newsrooms — a technical issue or a question of newsroom culture? *Journalism Practice*, 1–18. DOI: 10.1080/17512786.2021.2004200
- Pierre, J. (2020). Mistrust and misinformation: A two-component, socio-epistemic model of belief in conspiracy theories. *Journal of Social and Political Psychology*. DOI: [10.31234/osf.io/xhw52](https://doi.org/10.31234/osf.io/xhw52)
- Polzehl, T., Schmitt, V., Feldhus, N., Meyer, J., & Möller, S. (2023). Fighting Disinformation: Overview of Recent AI-Based Collaborative Human-Computer Interaction for Intelligent Decision Support Systems. In *Proceedings of the 18th International Joint Conference on Computer Vision, Imaging and Computer Graphics Theory and Applications (VISIGRAPP 2023) - Volume 2: HUCAPP* (pp. 267-278). SCITEPRESS – Science and Technology Publications, Lda. DOI: 10.5220/0011788900003417
- Popper, K. (2013). *The Open Society and its Enemies: New One-Volume Edition*. Princeton University Press.
- Porter, E., & Wood, T. J. (2021). The global effectiveness of fact-checking: Evidence from simultaneous experiments in Argentina, Nigeria, South Africa, and the United Kingdom. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 118(37). DOI: 10.1073/pnas.2104235118
- Postman, N. (2005). *Amusing ourselves to death: Public discourse in the age of show business*. Penguin.

- Pradekso, T., Setyabudi, D., & Manalu, R. (2018). Digital Media Literacy Campaign in Identifying News. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 73, p. 14015). EDP Sciences.
- Prike, T., & Ecker, U. K. (2023). Effective correction of misinformation. *Current Opinion in Psychology*, 101712. DOI: 10.1016/j.copsyc.2023.101712
- Quelle, D., & Bovet, A. (2024). The perils and promises of fact-checking with large language models. *Frontiers in Artificial Intelligence*, 7, 1341697. DOI: 10.3389/frai.2024.1341697
- Radcliffe, D., Ali, C., & Donald, R. (2017). Life at small-market newspapers: Results from a survey of small-market newsrooms. *Columbia University Academic Commons*. DOI: 10.7916/D8XP7BGC
- Rao, S., Verma, A. K., & Bhatia, T. (2021). A review on social spam detection: Challenges, open issues, and future directions. *Expert Systems with Applications*, 186, 115742. DOI: 10.1016/J.ESWA.2021.115742
- Ray, A., & George, J. (2019). Online Disinformation and the Psychological Bases of Prejudice and Political Conservatism. In *Proceedings of the 52nd Hawaii International Conference on System Sciences* (pp. 1-11). DOI: [10.24251/HICSS.2019.330](https://doi.org/10.24251/HICSS.2019.330)
- Reich, Z., & Godler, Y. (2014). A time of uncertainty. *Journalism Studies*, 15(5), 607–618. DOI: 10.1080/1461670x.2014.882484
- Reinardy, S. (2010). Need for speed onto internet clashes with journalistic values. *Newspaper Research Journal*, 31(1), 69–83. DOI: 10.1177/073953291003100106
- Repede, Ş., & Brad, R. (2023). A comparison of artificial intelligence models used for fake news detection. *BULLETIN OF "CAROL I" NATIONAL DEFENCE UNIVERSITY*. DOI: [10.53477/2284-9378-23-10](https://doi.org/10.53477/2284-9378-23-10)
- Rini, R., & Cohen, L. (2022). Deepfakes, Deep Harms. *Journal of Ethics and Social Philosophy*. DOI: [10.26556/jesp.v22i2.1628](https://doi.org/10.26556/jesp.v22i2.1628)
- Robins-Early, N. (2023, July 19). Disinformation reimagined: How ai could erode democracy in the 2024 US elections. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/us-news/2023/jul/19/ai-generated-disinformation-us-elections>

- Robinson, S., & DeShano, C. (2011). ‘anyone can know’: Citizen journalism and the Interpretive Community of the mainstream press. *Journalism*, 12(8), 963–982. DOI: 10.1177/1464884911415973
- Rollwage, M., Loosen, A., Hauser, T. U., Moran, R., Dolan, R. J., & Fleming, S. M. (2020). Confidence drives a neural confirmation bias. *Nature communications*, 11(1), 2634. DOI: s41467-020-16278-6
- Romy, K., & Turuban, P. (2022, February 14). Swiss media workforce keeps shrinking. *SWI swissinfo.ch*. Retrieved September 9, 2022, from <https://www.swissinfo.ch/eng/business/-swiss-media-workforce-keeps-shrinking/47346300>
- Roozenbeek, J., & van der Linden, S. (2019). Fake news game confers psychological resistance against online misinformation. *Palgrave Communications*, 5(1). DOI: 10.1057/s41599-019-0279-9
- Roozenbeek, J., Van Der Linden, S., & Nygren, T. (2020). Prebunking interventions based on “inoculation” theory can reduce susceptibility to misinformation across cultures. *Harvard Kennedy School Misinformation Review*. DOI: [10.37016/mr-2020-008](https://doi.org/10.37016/mr-2020-008)
- Rossing, J. (2023). *The disinformation landscape of the future: a qualitative perspective* [Master’s thesis, University of Twente]. University of Twente Student Theses. <https://essay.utwente.nl/97407/>
- Rubin, V. L. (2019). Disinformation and misinformation triangle: A conceptual model for “fake news” epidemic, causal factors and interventions. *Journal of documentation*, 75(5), 1013-1034. DOI: 10.1108/jd-12-2018-0209
- Ruiter, A. (2021). The Distinct Wrong of Deepfakes. *Philosophy & Technology*, 34, 1311-1332. DOI: [10.1007/s13347-021-00459-2](https://doi.org/10.1007/s13347-021-00459-2)
- Sadeghi, M., & Arvanitis, L. (2023, June 29). Rise of the newsbots: AI-generated news websites proliferating online. *NewsGuard*. <https://www.newsguardtech.com/special-reports/newsbots-ai-generated-news-websites-proliferating/>
- Sætra, H. (2019). The tyranny of perceived opinion: Freedom and information in the era of big data. *Technology in Society*. DOI: [10.1016/J.TECHSOC.2019.101155](https://doi.org/10.1016/J.TECHSOC.2019.101155)

- Saldaña, M., & Vu, H. T. (2021). You are fake news! factors impacting journalists' debunking behaviors on social media. *Digital Journalism*, 10(5), 823–842. DOI: 10.1080/21670811.2021.2004554
- Salmon, D. A., Dudley, M. Z., Glanz, J. M., & Omer, S. B. (2015). Vaccine hesitancy: causes, consequences, and a call to action. *Vaccine*, 33, D66-D71. DOI: 10.1016/j.vaccine.2015.09.035
- Samchynska, O. (2022). DISINFORMATION: CONCEPT AND ESSENCE. *Administrative law and process*. DOI: [10.17721/2227-796x.2022.3.03](https://doi.org/10.17721/2227-796x.2022.3.03)
- Santos, F. C. C. (2023). Artificial intelligence in automated detection of disinformation: a thematic analysis. *Journalism and Media*, 4(2), 679-687. <https://doi.org/10.3390/journalmedia4020043>
- Schlicht, I. B., Flek, L., & Rosso, P. (2023). Multilingual detection of check-worthy claims using world languages and adapter fusion. *Lecture Notes in Computer Science*, 118–133. DOI: 10.1007/978-3-031-28244-7_8
- Schmid, P., & Betsch, C. (2022). Benefits and pitfalls of debunking interventions to counter mRNA vaccination misinformation during the COVID-19 pandemic. *Science Communication*, 44(5), 531-558. DOI: 10.1177/10755470221129608
- Schreier, M. (2012). *Qualitative Content Analysis in Practice*. Sage.
- Schwarz, N., Newman, E., & Leach, W. (2016). Making the truth stick & the myths fade: Lessons from cognitive psychology. *Behavioral Science & Policy*, 2(1), 85-95. DOI: 10.1177/237946151600200110
- Serra-Garcia, M., & Gneezy, U. (2021). Mistakes, overconfidence, and the effect of sharing on detecting lies. *American Economic Review*, 111(10), 3160-3183. DOI: 10.1257/aer.20191295
- Shahzad, K., & Khan, S. A. (2022). Relationship between new media literacy (NML) and web-based fake news epidemic control: a systematic literature review. *Global Knowledge, Memory and Communication*. DOI: 10.1108/GKMC-08-2022-0197

- Sharockman, A. (2017, August 14). Alex Jones falsely says Soros, Clinton stoked Va. violence. @politifact. <https://www.politifact.com/factchecks/2017/aug/14/alex-jones/infowars-alex-jones-falsely-says-george-soros-hill/>
- Shcherbakova, O., & Nikiforchuk, S. (2022). Social media and filter bubbles. *Scientific Journal of Polonia University*, 54(5), 81-88. DOI: 10.23856/5411
- Shin, D. (2024). Misinformation and Inoculation: Algorithmic Inoculation Against Misinformation Resistance. In D. Shin (Ed.), *Artificial Misinformation: Exploring Human-Algorithm Interaction Online* (pp. 197-226). Cham: Springer Nature Switzerland. DOI: 10.1007/978-3-031-52569-8_8
- Shin, D., & Akhtar, F. (2024). Algorithmic Inoculation Against Misinformation: How to Build Cognitive Immunity Against Misinformation. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 1-23. DOI: 10.1080/08838151.2024.2323712
- Shin, J., & Thorson, K. (2017). Partisan Selective Sharing: The Biased Diffusion of Fact-Checking Messages on Social Media. *Journal of Communication*, 67(2), 233-255. DOI: [10.1111/jcom.12284](https://doi.org/10.1111/jcom.12284)
- Shu, K., Bhattacharjee, A., Alatawi, F., Nazer, T. H., Ding, K., Karami, M., & Liu, H. (2020). Combating disinformation in a social media age. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Data Mining and Knowledge Discovery*, 10(6), e1385. DOI: 10.1002/widm.1385
- Singer, J. B. (2019). Fact-checkers as entrepreneurs. *Journalism Practice*, 13(8), 976–981. DOI: 10.1080/17512786.2019.1646613
- Sliwa, R. (2020). *Disinformation campaigns in social media* [Bachelor's thesis, University of Stuttgart]. OPUS – Publication Server of the University of Stuttgart. DOI: [10.18419/opus-11202](https://doi.org/10.18419/opus-11202)
- Smith, B. (2018, July 24). Fake news, hoax images: How to spot a digitally altered photo from the real deal. *ABC News*. <https://www.abc.net.au/news/science/2018-02-11/fake-news-hoax-images-digitally-altered-photos-photoshop/9405776>
- Somers, M. (2020, July 21). *Deepfakes, explained*. MIT Sloan. <https://mitsloan.mit.edu/ideas-made-to-matter/deepfakes-explained>

- Song, H., Zúñiga, H., & Boomgaarden, H. (2019). Social Media News Use and Political Cynicism: Differential Pathways Through “News Finds Me” Perception. *Mass Communication and Society*, 23, 47 - 70. DOI: [10.1080/15205436.2019.1651867](https://doi.org/10.1080/15205436.2019.1651867)
- Song, X., Petrak, J., Jiang, Y., Singh, I., Maynard, D., & Bontcheva, K. (2021). Classification aware neural topic model for COVID-19 disinformation categorisation. *PLoS ONE*, 16. DOI: [10.1371/journal.pone.0247086](https://doi.org/10.1371/journal.pone.0247086)
- Sontag, S. (2005). *On Photography*. RosettaBooks.
- Sosu, E. M. (2013). The development and psychometric validation of a Critical Thinking Disposition Scale. *Thinking skills and creativity*, 9, 107-119. DOI: [10.1016/j.tsc.2012.09.002](https://doi.org/10.1016/j.tsc.2012.09.002)
- Spinner, M. (2012). *The Effects of Social Media on Democratization* [Master’s thesis, The City College of New York]. CUNY Academic Works. https://academicworks.cuny.edu/cc_etds_theses/110/
- Spitale, G., Biller-Andorno, N., & Germani, F. (2023). AI Model GPT-3 (dis)informs us better than humans. *Science Advances*, 9(26). DOI: [10.1126/sciadv.adh1850](https://doi.org/10.1126/sciadv.adh1850)
- Springer, S., & Özdemir, V. (2022). Disinformation as COVID-19's Twin Pandemic: False Equivalences, Entrenched Epistemologies, and Causes-of-Causes. *Omic: a journal of integrative biology*. DOI: [10.1089/omi.2021.0220](https://doi.org/10.1089/omi.2021.0220)
- Stanovich, K. E., & West, R. F. (2008). On the relative independence of thinking biases and cognitive ability. *Journal of Personality and Social Psychology*, 94(4), 672–695. DOI: [10.1037/0022-3514.94.4.672](https://doi.org/10.1037/0022-3514.94.4.672)
- Stewart, E. (2021). Detecting fake news: Two problems for content moderation. *Philosophy & technology*, 34(4), 923-940. DOI: [10.1007/s13347-021-00442-x](https://doi.org/10.1007/s13347-021-00442-x)
- Straub-Cook, P. (2018). Source, Please? A content analysis of links posted in discussions of public affairs on Reddit. *Digital Journalism*, 6(10), 1314-1332. DOI: [10.1080/21670811.2017.1412801](https://doi.org/10.1080/21670811.2017.1412801)

- Sun, Y., & Xie, J. (2024). Who shares misinformation on social media? A meta-analysis of individual traits related to misinformation sharing. *Computers in Human Behavior*, 158, 108271. DOI: 10.1016/j.chb.2024.108271
- Swami, V., Voracek, M., Stieger, S., Tran, U., & Furnham, A. (2014). Analytic thinking reduces belief in conspiracy theories. *Cognition*, 133, 572-585. DOI: 10.1016/j.cognition.2014.08.006
- Swerzenski, J. D. (2021). Fact, fiction or Photoshop: Building awareness of visual manipulation through image editing software. *Journal of Visual Literacy*, 40(2), 104–124. DOI: 10.1080/1051144x.2021.1902041
- Tambini, D. (2017). *Fake news: public policy responses*. London School of Economics and Political Science, London, UK.
- Tandoc, E. C., Lee, J., Chew, M., Tan, F. X., & Goh, Z. H. (2021). Falling for fake news: The role of political bias and cognitive ability. *Asian Journal of Communication*, 31(4), 237–253. DOI: 10.1080/01292986.2021.1941149
- Tandoc, E. C., Lim, Z. W., & Ling, R. (2017). Defining “fake news.” *Digital Journalism*, 6(2), 137–153. DOI: 10.1080/21670811.2017.1360143
- Tangherlini, T., Shahsavari, S., Shahbazi, B., Ebrahimzadeh, E., & Roychowdhury, V. (2020). An automated pipeline for the discovery of conspiracy and conspiracy theory narrative frameworks: Bridgegate, Pizzagate and storytelling on the web. *PLoS ONE*, 15. DOI: 10.1371/journal.pone.0233879
- Tăpălagă, D. (2021, June 18). Guvernul Orban a dat bani la presă cât n-a putut duce: Din 200 de milioane de lei puse la bătaie în plină campanie s-au cheltuit 140 de milioane. *G4Media.ro*. Retrieved September 10, 2022, from <https://www.g4media.ro/exclusiv-guvernul-orban-a-dat-bani-la-presa-cat-n-a-putut-duce-din-200-de-milioane-de-lei-puse-la-bataie-in-plina-campanie-s-au-cheltuit-140-de-milioane-unele-redactii-acuza-ca-nu-si-au-primit-inca.html>

- Tay, L. Q., Hurlstone, M. J., Kurz, T., & Ecker, U. K. (2022). A comparison of prebunking and debunking interventions for implied versus explicit misinformation. *British Journal of Psychology*, *113*(3), 591-607. DOI: [10.1111/bjop.12551](https://doi.org/10.1111/bjop.12551)
- Tehlan, P., Madaan, R., & Bhatia, K. K. (2019, March). A spam detection mechanism in social media using soft computing. In *2019 6th International Conference on Computing for Sustainable Global Development (INDIACom)* (pp. 950-955). IEEE.
- Teruel, L. (2023). Increasing political polarization with disinformation: A comparative analysis of the European quality press. *El Profesional de la información*. DOI: [10.3145/epi.2023.nov.12](https://doi.org/10.3145/epi.2023.nov.12)
- Thomson, T. J., Angus, D., Dootson, P., Hurcombe, E., & Smith, A. (2020). Visual mis/disinformation in journalism and public communications: Current verification practices, challenges, and future opportunities. *Journalism Practice*, *16*(5), 938–962. DOI: [10.1080/17512786.2020.1832139](https://doi.org/10.1080/17512786.2020.1832139)
- Tian, Q. (2022). Impact of social media news overload on social media news avoidance and filtering: Moderating effect of Media Literacy. *Frontiers in Psychology*, *13*. DOI: [10.3389/fpsyg.2022.862626](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.862626)
- Tomas, V. (1958). Creativity in art. *The Philosophical Review*, *67*(1), 1. DOI: [10.2307/2182766](https://doi.org/10.2307/2182766)
- Torrijos, J. L. R., & González-Alba, J. A. (2018). La newsletter como producto periodístico en la búsqueda de nuevos lectores. Estudio de boletines de noticias de El País, El Español y El Independiente. *adComunica*, 165-195. DOI: [10.6035/2174-0992.2018.15.9](https://doi.org/10.6035/2174-0992.2018.15.9)
- Traberg, C. S., Harjani, T., Basol, M., Biddlestone, M., Maertens, R., Roozenbeek, J., & van der Linden, S. (2023). Prebunking against misinformation in the modern digital age. In T. D. Purnat, T. Nguyen & S. Briand (Eds.), *Managing Infodemics in the 21st Century: Addressing New Public Health Challenges in the Information Ecosystem* (pp. 99-111). Cham: Springer International Publishing. DOI: [10.1007/978-3-031-27789-4_8](https://doi.org/10.1007/978-3-031-27789-4_8)
- Tran, T., Valecha, R., Rad, P., & Rao, H. (2019). An Investigation of Misinformation Harms Related to Social Media during Two Humanitarian Crises. *Information Systems Frontiers*, *23*, 931-939. DOI: [10.1007/s10796-020-10088-3](https://doi.org/10.1007/s10796-020-10088-3)

- Treen, K., Williams, H., & O'Neill, S. (2020). Online misinformation about climate change. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 11. DOI: [10.1002/wcc.665](https://doi.org/10.1002/wcc.665)
- Tucker, J. A., Guess, A., Barberá, P., Vaccari, C., Siegel, A., Sanovich, S., ... & Nyhan, B. (2018). Social media, political polarization, and political disinformation: A review of the scientific literature. *SSRN Electronic Journal*). DOI: [10.2139/ssrn.3144139](https://doi.org/10.2139/ssrn.3144139)
- Tucker, J., Theocharis, Y., Roberts, M., & Barberá, P. (2017). From Liberation to Turmoil: Social Media and Democracy. *Journal of Democracy*, 28, 46 - 59. DOI: [10.1353/JOD.2017.0064](https://doi.org/10.1353/JOD.2017.0064)
- Tversky, A., & Kahneman, D. (1974). Judgment under uncertainty: Heuristics and Biases. *Science*, 185(4157), 1124–1131. DOI: [10.1126/science.185.4157.1124](https://doi.org/10.1126/science.185.4157.1124)
- Uscinski, J. E. (2018). The study of conspiracy theories. *Argumenta*, 3(2), 233-245.
- Vaccari, C., & Chadwick, A. (2020). Deepfakes and Disinformation: Exploring the Impact of Synthetic Political Video on Deception, Uncertainty, and Trust in News. *Social Media + Society*. DOI:[10.1177/2056305120903408](https://doi.org/10.1177/2056305120903408)
- Van der Linden, S. (2023). Psychological inoculation against misinformation. *Journal of Neurology, Neurosurgery & Psychiatry*, 94(e2). DOI: [10.1136/JNNP-2023-BNPA.9](https://doi.org/10.1136/JNNP-2023-BNPA.9)
- Van der Linden, S. (2024). Countering misinformation through psychological inoculation. *Advances in experimental social psychology*, 69, 1-58. DOI: [10.1016/bs.aesp.2023.11.001](https://doi.org/10.1016/bs.aesp.2023.11.001)
- Van der Linden, S., Leiserowitz, A., Rosenthal, S., & Maibach, E. (2017). Inoculating the Public against Misinformation about Climate Change. *Global Challenges*, 1(2), 1600008.
- Van der Linden, S., Panagopoulos, C., & Roozenbeek, J. (2020). You are fake news: Political bias in perceptions of fake news. *Media, Culture & Society*, 42(3), 460–470. DOI: [10.1177/0163443720906992](https://doi.org/10.1177/0163443720906992)
- Van der Linden, S., Roozenbeek, J., & Compton, J. (2020). Inoculating against fake news about COVID-19. *Frontiers in Psychology*, 11. DOI: [10.3389/fpsyg.2020.566790](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.566790)

- Van der Linden, S., Roozenbeek, J., Maertens, R., Basol, M., Kácha, O., Rathje, S., & Traber, C. S. (2021). How can psychological science help counter the spread of fake news?. *The Spanish Journal of Psychology*, 24, e25. DOI: [10.1017/SJP.2021.23](https://doi.org/10.1017/SJP.2021.23)
- Van Valkengoed, A. M., Steg, L., & Perlaviciute, G. (2021). Development and validation of a climate change perceptions scale. *Journal of Environmental Psychology*, 76, 101652. DOI: [10.1016/j.jenvp.2021.101652](https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2021.101652)
- Varol, O., Ferrara, E., Menczer, F., & Flammini, A. (2017). Early detection of promoted campaigns on social media. *EPJ data science*, 6, 1-19. DOI: [10.1140/epjds/s13688-017-0111-y](https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-017-0111-y)
- Vellani, V., Zheng, S., Ercelik, D., & Sharot, T. (2023). The illusory truth effect leads to the spread of misinformation. *Cognition*, 236, 105421. DOI: [10.1016/j.cognition.2023.105421](https://doi.org/10.1016/j.cognition.2023.105421)
- Vivion, M., Anassour Laouan Sidi, E., Betsch, C., Dionne, M., Dubé, E., Driedger, S. M., ... & Canadian Immunization Research Network (CIRN). (2022). Prebunking messaging to inoculate against COVID-19 vaccine misinformation: an effective strategy for public health. *Journal of Communication in Healthcare*, 15(3), 232-242. DOI: [10.1080/17538068.2022.2044606](https://doi.org/10.1080/17538068.2022.2044606)
- Vizoso, Á., Vaz-Álvarez, M., & López-García, X. (2021). Fighting Deepfakes: Media and Internet Giants' Converging and Diverging Strategies Against Hi-Tech Misinformation. *Media and Communication*. DOI: [10.17645/MAC.V9I1.3494](https://doi.org/10.17645/MAC.V9I1.3494)
- Vosoughi, S., Roy, D., & Aral, S. (2018). The Spread of True and False News Online. *Science*, 359(6380), 1146-1151.
- Vraga, E. K., & Tully, M. (2019). Effectiveness of a Fact-Checking Video Intervention in Reducing COVID-19 Misinformation on Twitter. *Health Communication*, 36(5), 730-736.
- Walker, M. (2022, April 8). U.S. newsroom employment has fallen 26% since 2008. *Pew Research Center*. Retrieved September 9, 2022, from <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/07/13/u-s-newsroom-employment-has-fallen-26-since-2008/>

- Walter, N., & Murphy, S. T. (2018). How to unring the bell: A meta-analytic approach to correction of misinformation. *Communication monographs*, 85(3), 423-441. DOI: 10.1080/03637751.2018.1467564
- Walter, N., Cohen, J., Holbert, R. L., & Morag, Y. (2020). Fact-checking: A meta-analysis of what works and for whom. *Political communication*, 37(3), 350-375. DOI: 10.1080/10584609.2019.1668894
- Wardle, C. (2020). Journalism and the new information ecosystem: responsibilities and challenges. In M. Zimdars & K. McLeod (Eds.), *Fake News. Understanding Media and Misinformation in the Digital Age* (pp. 71-86). MIT Press Direct.
- Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). *Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policymaking* (Vol. 27, pp. 1-107). Strasbourg: Council of Europe.
- Warf, B. (2021). Post-truth Geographies in the Age of Fake News. In T. Tambassi & M. Tanca (Eds.), *The Philosophy of Geography* (pp. 151-166). Springer. DOI: [10.1007/978-3-030-77155-3_9](https://doi.org/10.1007/978-3-030-77155-3_9)
- Warner, B. R., & Neville-Shepard, R. (2014). Echoes of a conspiracy: Birthers, truthers, and the cultivation of extremism. *Communication Quarterly*, 62(1), 1–17. DOI: 10.1080/01463373.2013.822407
- Węcel, K., Sawiński, M., Stróżyna, M., Lewoniewski, W., Książniak, E., Stolarski, P., & Abramowicz, W. (2023). Artificial Intelligence—friend or foe in fake news campaigns. *Economics and Business Review*, 9(2). DOI: 10.18559/ebr.2023.2.736
- Weikmann, T., & Lecheler, S. (2022). Visual disinformation in a digital age: A literature synthesis and research agenda. *New Media & Society*, 25, 3696 - 3713. DOI: 10.1177/14614448221141648
- Whyte, C. (2020). Deepfake News: AI-enabled disinformation as a multi-level public policy challenge. *Journal of Cyber Policy*, 5(2), 199–217. DOI: 10.1080/23738871.2020.1797135
- World Economic Forum. (2024). *The Global Risks Report 2024*. Author. https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2024.pdf

- Yan, R., Li, D., Wu, W., Du, D., & Wang, Y. (2020). Minimizing Influence of Rumors by Blockers on Social Networks: Algorithms and Analysis. *IEEE Transactions on Network Science and Engineering*, 7, 1067-1078. DOI: [10.1109/TNSE.2019.2903272](https://doi.org/10.1109/TNSE.2019.2903272)
- Zannettou, S., Sirivianos, M., Blackburn, J., & Kourtellis, N. (2019). The web of false information. *Journal of Data and Information Quality*, 11(3), 1–37. DOI: [10.1145/3309699](https://doi.org/10.1145/3309699)
- Zecchinon, P., & Standaert, O. (2024). The War in Ukraine Through the Prism of Visual Disinformation and the Limits of Specialized Fact-Checking. A Case-Study at Le Monde. *Digital Journalism*, 1-19. DOI: [10.1080/21670811.2024.2332609](https://doi.org/10.1080/21670811.2024.2332609)
- Zollo, F. (2019). Dealing with digital misinformation: a polarised context of narratives and tribes. *EFSA Journal*, 17, e170720. DOI: [10.2903/j.efsa.2019.e170720](https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.e170720)